

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.147/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Gombási Izabella ügyvéd (Cím9) által képviselt **Felperes1** (Cím2, levelezési cím: Cím3) felperesnek – a dr. Suhai Szabolcs ügyvéd (cím11) által képviselt **Alperes1** (Cím12) alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.059/2021/49. számú ítélete ellen az alperes által 50. sorszám, a felperes által 51. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal is, hogy a „város Ma” elnevezésű önkormányzati közéleti lap 2021. februári számának 12. oldalán, az önkormányzati hírek rovatában megjelent „Változások a Nonprofitnál” című, a felperesre vonatkozó újságcikkben valótlanul állította, hogy „Felperes1nak, a településüzemeltetés korábbi ügyvezetőjének tevékenysége nagymértékben akadályozta és hátráltatta város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését, egyben a Nonprofit költségvetésének elkészítése is veszélybe került”. Kötelezi az alperest, hogy adjon megfelelő elégtételt olyan közlemény közzétételével, amelyben az alperes elnézést kér a felperes jóhírnevének megsértése miatt, mivel valótlanul állította, hogy a felperes ügyvezetői „tevékenysége nagymértékben akadályozta és hátráltatta város önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését, egyben a Nonprofit költségvetésének elkészítése is veszélybe került”. Kötelezi az alperest, hogy a közlemény a „város Ma” elnevezésű helyi újságban e határozat kézhezvételét követően soron következő nyomtatott lapszámában, illetve online a <https://varoshu.weboldalon> közzétételre kerüljön 60 napig, de legfeljebb azon időpontig, amíg a sérelmezett közlést tartalmazó 2021. februári lapszám (2. évfolyam 1. szám) a weboldalon elérhető volt. A felperesnek járó sérelemdíj összegét 400.000 (négyszázezer) forintra felemeli, a felperes elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét 145.500 (száznegyvenötezer-ötszáz) forintra leszállítja, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, a le nem rótt 279.200 (kétszázhetvenkilencezer-kétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. május 26-án meghozott 33.M.70.059/2021/49. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a <https://varos.asp.lgov.hu> weboldalon közzétett 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozat indokolásában valótlanul állította, hogy a felperes „többszöri tulajdonosi határozat és kötelezés ellenére nem készítette elő az önkormányzati cég 2021. évi költségvetés-tervezetét, ezzel hátráltatva város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetés elfogadó szándékát.” Kötelezte az alperest, hogy adjon megfelelő elégtételt olyan közlemény közzétételével, amelyben a munkáltatói jogkör gyakorlója elnézést kér a felperes jóhírnevének megsértése miatt, mivel valótlanul állította, hogy a felperes „többszöri tulajdonosi határozat és kötelezés ellenére nem készítette elő az önkormányzati cég 2021. évi költségvetés-tervezetét, ezzel hátráltatva város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetés elfogadó szándékát.” Ezen közlemény közzétételére a [/varos.asp.lgov.hu](https://varos.asp.lgov.hu) weboldalon 60 napig, de legfeljebb azon időpontig kötelezte az alperest, amíg a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozat a weboldalon elérhető. Az alperest 200.000 forint sérelemdíj, 60.000 forint elmaradt munkabér, 120.000 forint szabadságmegváltás és kamatai megfizetésére, továbbá arra kötelezte, hogy a munkaviszony megszüntetéséhez kapcsolódó igazolásokat azzal a tartalommal adja ki, hogy a munkaviszony megszüntetésének időpontja 2021. január 21. napja, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest kötelezte 155.305 forint perköltség megfizetésére az alperes javára és megállapította, hogy a 209.400 forint illetéket az állam viseli.

[2] A megállapított tényállás szerint a 66/2020. (V. 14.) számú rendkívüli polgármesteri határozattal a felperes az alperes ügyvezetőjévé került megválasztásra, rögzítve, hogy a felperes a feladatait határozott idejű munkaviszony keretében 630.000 forint/hó díjazás ellenében látja el és egyéb béren kívüli juttatásra nem jogosult. Ez alapján a felperes a 2020. május 28-án kelt munkaszerződés szerint 2020. május 14-től 2021. május 31-ig határozott idejű munkaviszonyban állt az alperessel ügyvezető munkakörben. A munkaszerződés 5.1. pontja értelmében a munkáltató nevében a munkáltatói jogokat város Nagyközség Képviselő-testülete, az egyéb munkáltatói jogokat név polgármester gyakorolja. A munkaszerződés 10.1. pontja rögzítette, hogy a munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné. A 10.2. pont értelmében a munkavállaló munkaidején kívül sem tanúsíthat olyan magatartást, amely – különösen a munkavállaló munkakörének jellege, a munkáltató szervezetében elfoglalt helye alapján – közvetlenül és ténylegesen alkalmas munkáltatója jóhírnevének, jogos gazdasági érdekének vagy a munkaviszony céljának veszélyeztetésére. A 10.3. pont szerint a munkavállaló véleménynyilvánításhoz való jogát a munkáltató jóhírnevét,

jogos gazdasági és szervezeti érdekeit súlyosan sértő vagy veszélyeztető módon nem gyakorolhatja.

[3] város Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 207/2020. (VI. 26.) számú határozatának 1. pontjában az alperes 2020. évi kiadási főösszegének változatlanul hagyása mellett jóváhagyta, hogy az új működési rend kialakítása kapcsán szükséges kiadások fedezetére 2.500.000 forint rendelkezésre álljon, mely tartalmazza az adománygyűjtő kampány elindításával kapcsolatos PR keretet is, egyúttal egyéb kiadási sor vagy sorok összességében ugyanezen összeggel csökkenjen; a 2. pontban az alperes 2020. évi felhalmozási kiadási főösszegének változatlanul hagyása mellett jóváhagyta, hogy az új működési rend kialakítása kapcsán szükséges beruházások fedezetére 1.000.000 forint rendelkezésre álljon, egyúttal egyéb felhalmozási sor, vagy sorok összességében ugyanezen összeggel csökkenjen.

[4] A felperes 2020. szeptember 25-től 2021. május 31-ig határozott idejű megbízási szerződést kötött név8 egyéni ügyvéddel tanácsadói feladatok ellátására, a megbízási díj havi 90.000 forint volt.

[5] Felperes a 2020. november 26-án kelt e-maillal elküldte a 2020. november 27-i képviselő-testületi ülésre az alperes 2021. évi üzleti terv koncepciójáról szóló előterjesztését és kiegészítését.

[6] A 115/2020. (XI. 27.) számú rendkívüli polgármesteri határozatban a polgármester a pénzügyi bizottság módosító indítványa szerint elfogadta az alperes 2021. évi üzleti terv koncepcióját, ennek értelmében a költségvetés tervezésénél irányadó sarokszám: „a nonprofit tevékenység finanszírozási igénye 90.000 e Ft. Határidő: 2020. november 27.”

[7] A 116/2020. (XI. 27.) számú rendkívüli polgármesteri határozatban a polgármester a pénzügyi bizottság módosító indítványa szerint felkérte az alperes ügyvezetőjét arra, hogy a 2021. évi üzleti terv koncepciójában a költségvetését oly módon tervezze, hogy „a fejlesztési feladatok finanszírozási igényét 35.000 e Ft-ról 3 m Ft-ra [...], a 2021. február 28-i határidőt 2020. december 1-re módosítsa. Határidő: 2020.12.01.”

[8] A 118/2020. (XI. 27.) számú rendkívüli polgármesteri határozattal a polgármester a pénzügyi bizottság módosító javaslatára elfogadta a város Nonprofit Kft. beszámolóját és a felhalmozási kiadások kapcsán úgy döntött, hogy „azok fedezetére 35 m Ft helyett 3 m Ft-ot biztosítson, mely összeg kapcsán részletes kimutatást (tervet) köteles készíteni az üzleti terv részeként. Határidő: 2020. december 01.”

[9] A felperes a 2020. december 1-jén kelt e-maillal elküldte a 2020. december 7-i képviselő-testületi ülésre az alperes 2021. évi üzleti terv 2. számú koncepciójáról szóló előterjesztést a november 27-i képviselő-testületi döntések alapján. A képviselő-testület a 2020. december 7-i ülésén nem tárgyalta az alperes 2021. évi üzleti terv koncepcióját.

[10] A felperes a 2020. december 7-i képviselő-testületi ülésen a képviselő-testületnek, a jegyzőnek és kollégáinak címezve az aznap kelt alábbi levelet adta át a polgármesternek, a jegyzőnek és a képviselő-testületi tagoknak: „... Hangsúlyosan szeretném jelezni, hogy az a jellemző látásmód, amit ezidáig tapasztaltam polgármesterünk eljárásai kapcsán: „ő ilyen”, „ez még belefér” kapcsán felhívnam rá a figyelmet, hogy óriási tévedésben vannak sokan, nem szabadna hagyni, hogy az esetleges jogszabálysértések sora „beférjen” mert akkor hol lesz a határ, ki mondja majd ki, hogy ’eddig és ne tovább’?

A Alperes1 megszüntetése (név polgármester úr szóban jelezte, hogy ez már egy eldöntött ügy, amit hamarosan hivatalosan is bejelent, beszélgetni nincs értelme róla, ’parancs-értettem’ van).[...]

Ennek megfelelően egy kellően megalapozott döntés előkészítő anyagnak kell készülnie, mely felvázolja, hogy egyáltalán lehetséges-e, s ha igen, akkor hogyan (lépésről-lépésre) lehetséges a közszolgáltatások más formában történő elvégzése. A döntés előkészítő anyagnak három fontos kérdést és ezen belül is számos alkérdést kellene megválaszolnia:[...]

- ha valaki (még ha a Polgármester úr is az) csak bemond valamit, mindenfajta előkészítés nélkül, az egyszerűen nevetséges és felelőtlen eljárás.

Ezen döntés előkészítő anyag elkészültéig a Kft. megszüntetésének még a felvetése is káros lehet, nem hogy annak tényként való közlése, mivel elbizonytalanítja mind a közszolgáltatások igénybe vevőit, mind pedig a közszolgáltatást ellátó dolgozókat. Sérelemzem, hogy név polgármester úr a munkatársaimmal ilyeneket közöl, sokszor sértő stílusban. [...]

Az eddig tapasztalt megkérdőjelezhető lépések okán szükségessé válhat a Kormányhivatal felé panasz megtétele, illetve akár ÁSZ ellenőrzés kérése is. Különösen, hogy jelen kérdéskörtől elválaszthatatlan az Önkormányzat 2021. évi költségvetése körül kialakult szintén vélhetően törvénysértő állapot, mely a Nemzeti Vagyronról szóló idézett jogszabály kapcsán meghatározó hatással van a város Nonprofit Kft. működésére.

A kialakult helyzet messze túlmutat pár rossz döntésen és vélhetően felmerül a képviselői felelősség kérdésköre is.

Az én véleményem – az eddig a KT és PB üléseken látottak alapján -, hogy jelen helyzet kialakulásáért polgármester urat terhelheti a felelősség, így mindenképpen el kell kerülni, hogy azon személyek, akik részt vesznek az önkormányzat munkájában, felelősséget viseljenek olyan döntésekért, amelyek meghozatalába esetlegesen félrevezetéssel kerültek bevonásra.

Én rengeteg lelkiismeretes, tisztességes, a településért tenni akaró embert ismertem meg városon, nem szabad hagyni, hogy besározódjanak mások vélhetően vétkes eljárása miatt! Másrészt viszont, 'mert vétkesek közt cinkos, aki néma' nem szabad hagyni, hogy kicsússzon a település irányításáért felelős KT kezéből az irányítás, és esetleg külső szemlélői legyenek az eseményeknek, mintsem kézben tartói a folyamatoknak!

Események kapcsán az alábbiakra gondolok: KEHI, ÁSZ, Közbeszerzési Hatóság, Rendőrség, IM, Sajtó.

Ezért el kell gondolkodni a helyzet demokratikus, de felelősségteljes és alapos kivizsgálásáról, és annak lezárásáig törekedni arra, hogy csak a konszenzusos döntések születhessenek meg, a többi esetében az egyetlen felelős döntés a halasztás és a halasztás ideje alatt a hivatal szakembereivel alapos vizsgálatok és szakszerű előterjesztések elvárása a döntések megalapozásához.[...]

3. A helyzet megoldását szolgáló alternatívák:

2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről alapján lehetőség van fegyelmi vizsgálat megindítására a polgármester úrral szemben.

- név polgármester úr lemond tisztségéről

- KT felosztatja magát. [...]

Szintén bátorítanám mindazon szereplőket, önkormányzati dolgozókat, a település érdekei kapcsán aggódókat, hogy bátran osszák meg tapasztalatukat, véleményüket, hogy olyan döntés születhessen, ami demokratikus alapokon és széleskörű információk feldolgozásán nyugszik. Hangsúlyozom, hogy nem elnyomni kell a más véleményeket, hanem teret adni bárkinek, aki érdemben hozzá szeretne szólni, megvédve őket az esetleges fenyegetésektől, hátrányos helyzetbe hozástól. Ezért felajánlom, hogy aki a varosjovoje@gmail.com email címre elküldi tapasztalatait, véleményét, vagy olyan tájékoztatását, amely jelen helyzet megítélését segítheti, azt anonim módon képviselni fogom és igyekszem megvédeni attól, hogy véleménye miatt hátrány érhesse! [...]

Jogszabályhelyek megjelölése – azok esetleges megsértésének felvetése:

Btk. 305. § Hivatali visszaélés, Btk. 248. § A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése, Btk. 376. § Hűtlen kezelés, Btk. 377. § Hanyag kezelés, Btk. 396. § Költségvetési csalás, Kbt. jogszabályhelyek, amelyeket a szám iktsz. alatti jogorvoslati eljárást kezdeményező anyag tartalmaz, 2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.) 13. § (1)., 2011. évi CXCVI. tv. A nemzeti vagyonról – 5. § (5) bek. c. pont, illetőleg (7) bek.”.

[11] név1 adó- és pénzügyi irodavezető 2020. december 9-én név2 és név3 jegyzőnek e-mailben azt jelezte, hogy az előterjesztés szerinti határidő nem tartható a 2021. évi költségvetés elfogadásával kapcsolatban, így azt támogatni sem tudja, mivel a költségvetés tervezetét az alperes vonatkozásában is a képviselőtestület által megadott sarokszámokkal készítették el. 2020. december 10-én név4 könyvvizsgáló a felperest e-mailben arról tájékoztatta, hogy az alperes 2021. évi költségvetéséhez adatokat a rövid határidő és információ hiányában nem tud szolgáltatni, csak későbbi időpontra.

[12] 2020. december 10-én 18:29 órakor név polgármester a felperesnek írt e-mailjében kérte „a főkönyvi kivonatokat és főkönyvi kartonokat 2020.01.01- 2020.11.31-ig, továbbá a 2020 település üzemeltetés munkaszámra vonatkozó terv és tényszámokról az összehasonlító táblázatot /01-11 hó/, bér analitikát munkaszámra és személyekre lebontva /havi bontásban/ 2020. évre, önköltség számítást alátámasztó táblázatot terembérletre és település tisztasági feladatokra vonatkoztatva /2020. évi/”. A felperes másnap, december 11-én 06:40-kor név4 és név5 részére továbbította a polgármester e-mailjét, ahhoz kérve segítségüket, majd 10:02-kor a polgármesternek jelezte, hogy „igyekszünk eleget tenni kérésednek, még ha meglehetősen furcsa is”. 11:16-kor név4 a felperesnek emailben azt írta: „Úgy gondoljuk, hogy ez hatalmas kérés!! Próbálunk mindent adni, de a november hónap könyvelését most végezzük, a jövő héten adjuk be az ÁFA bevallást, el kell határolni a november hónapra esedékes költségeket, árbevételeket és ezt követően lehet terv-tény táblát készíteni. Most az alábbiakat tudjuk adni:...”.

[13] 2020. december 11-én 12:20 órakor a felperes név polgármesternek az alábbi e-mailt küldte: „Csatolva megküldöm a rendelkezésre álló adatokat, melyek nem teljeskörűek, hiszen a könyvelés folyamatban van. Az első félév auditálása szintén folyamatban van, a számlák a könyvvizsgálónál vannak, azokat múlt héten adtuk át. Emiatt ha konkrét számlákra lesz szükség, szeretném kérni, hogy időben és megfelelő határidővel kérjék. Amennyiben elkészülünk a további lépésekkel és azok lekönyvelésre kerülnek, tudjuk majd küldeni a továbbiakat.” Ezt követően 12:41 órakor név polgármester a felperesnek a következő e-mailt írta: „A következő adatokra van még szükség: le nem vonható ÁFA tény adat október hóig: 6.497 e. Várható IPA – nem tudjuk a 2020-as év összes vállalkozói tevékenységét, 2019-ben 79200 Ft volt az iparüzési kötelezettség, TAO támogatás nincs. November havi alapján a besorolás szerinti bér munka számonként és személyenként. később.” A határidőt 2020. december 11. 15:00 órában határozta meg.

Ezt követően 12:47-kor a felperes név4-től és név5-től a polgármester által kért adatok összeállításához újabb segítséget kért. 14:11-kor a felperes a polgármesternek azt a tájékoztatást adta emailben, hogy „a lent elérhető eredeti kérésed mellé tettük a már megkapott válaszokat, a többit küldjük”.

[14] 2020. december 14-én a polgármester, a jegyző, az adó- és pénzügyi irodavezető és az alpolgármester a felperessel egyeztetést folytatott az üzleti tervről. 2020. december 15-én a pénzügyi bizottság elutasította a polgármester arra vonatkozó módosító javaslatát, hogy

az alperes 2020. december 16-ig nyújtsa be a 2021. évi üzleti tervét és annak határidejeként 2021. január 15-ét javasolta.

[15] Ezt követően a felperes a 2021. évi üzleti terv 2. számú koncepcióját a november 27-i képviselő-testületi döntések szerinti módosításokkal a 2020. december 16-i képviselő-testületi ülésre terjesztette elő. Ezen a testületi ülésen a napirendi pontok között az alperes 2021. évi üzleti tervének koncepciója nem szerepelt.

[16] A 175/2020. (XII. 17.) számú rendkívüli polgármesteri határozat azt írta elő, hogy a felperes 2021. január 7-ig köteles elkészíteni az alperes részletes, önköltséggel alátámasztott tervszerű költségvetését, feladatonkénti bontásban tartalmazva minden költségelemet.

[17] A felperes 2020. december 17-én név1 részére írt e-mailjében az üzleti terv elkészítéséhez kért egyeztetést és adatokat a létszámot érintően, jelezve, hogy 2021-ben a csökkentett finanszírozás okán 8-10 fő leépítése várható, amennyiben nem sikerült alternatív megoldást találni. Ezért iránymutatást kért a tulajdonos önkormányzattól az irányokról, a létszámcsökkentés kapcsán kialakult álláspontról, továbbá kérte annak megjelölését, hogy az önkormányzat a feladatellátás kapcsán milyen prioritásokat jelöl meg, azaz a létszám csökkenése miatt milyen feladatokat nem vár el a jövőben és milyen területen fogad el csökkentett teljesítményt.

[18] név3 jegyző 2020. december 17-én név1-et arról tájékoztatta e-mailben, hogy határidős feladatot csak tőle fogadhat el, ezért a felperes levelét kérte figyelmen kívül hagyni és jelezte, hogy a felperesnek a költségvetés elkészítéséhez kapcsolódóan a polgármesterhez, a testülethez, vagy a jegyzőhöz kell fordulnia.

[19] A felperes 2020. december 18-tól 31-ig keresőképtelen volt. 2021. január 6-án a polgármesternek és a jegyzőnek írt e-mailjében jelezte, hogy a 2021. évi üzleti tervre vonatkozó január 7-i határidőt nem tudja betartani, mivel az eredeti határidő január 15-e volt és ez önmagában is szorosnak minősül. Az év végén azonban lebetegedett, így ez idő alatt nem tudott a munkaköri feladataival foglalkozni, ezért várhatóan január 14-én délelőtt tudja a teljes tervcsomagot prezentálni és az ülés előtt lehetőség lesz azt átbeszélni. Egyúttal jelezte, hogy az anyag elkészültéhez várhatóan jelentős túlórára és akár hétvégi munkavégzésre is szükség lesz, amelyek miatt egyeztetés indokolt.

[20] Az alperes 2021. január – helyesen – 11-én írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest. Az indokolás szerint a felperes az ügyvezetői kötelezettségeit – és ezáltal a munkaszerződésből fakadó kötelezettségeit is – súlyosan és szándékosan megszegte azzal, hogy a társaság legfőbb szervének, a képviselő-testületnek és egyben munkáltatójának többszöri utasítása és intézkedése ellenére nem készítette el az alperes üzleti tervét és költségvetését a meghatározott 2020. december 1-i és 2021. január 7-i határidőkre. Mindez

akadályozza az önkormányzat teljes költségvetésének elfogadását, így a kötelezettségszegésnek kihatása van nemcsak az önkormányzat működésére, hanem város lakosságára is. Emellett felróta a felperesnek, hogy a munkáltatóját elítélő, bántó, sértő megjegyzéseket tett a 2020. december 7. napján tartott képviselő-testületi ülést követően, nagy nyilvánosság előtt.

Rögzítésre került, hogy a képviselő-testület akként döntött, hogy szigorúbb szankciókat egyelőre nem alkalmaz, lehetőséget biztosítva arra, hogy a felperes a munkáját megfelelően lássa el, amit a felperes a 175/2020. (XII. 17.) számú rendkívüli polgármesteri határozatban megjelölt határidő teljesítésének elmulasztásával ismételten elszalasztott, így a figyelmeztetésen túl az önkormányzat, mint tulajdonos, egyben munkáltató a megfelelő mérlegelési jogkörben eljárva további döntést hozhat.

A figyelmeztetés szerint a felperes az ügyvezetői és munkaköri kötelezettségeit azzal szegte meg, hogy a 115/2020. (XI. 27.) számú, a 116/2020. (XI. 27.) számú, a 118/2020. (XI. 27.) számú és a 175/2020. (XII. 17.) számú rendkívüli polgármesteri határozatokkal előírt határidőre az előírt költségvetési dokumentumok nem készültek el. A felperes jogosulatlanul határidőt szabott meg a polgármesteri hivatali dolgozóknak, illetve a dokumentumok elkészítését túlmunka ellentételezéseként jelezte, amely alaptalan a munkaszerződése alapján. Kiemelésére került, hogy a vezető állású, bizalmi pozíciót betöltő ügyvezetőtől kiemelten elvárható az önkormányzat, mint munkáltató érdekeinek figyelembevétele. A mulasztásával megszegte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:112. § (2) bekezdését és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 52. § (1) bekezdés b) pontját és magatartásnak megítélését tovább súlyosítja, hogy az ügyvezetői tevékenységgel szemben a jogi és a társadalmi elvárások magasabbak.

[21] A felperes az írásbeli figyelmeztetést 2021. január 11-én vette át.

[22] A polgármester a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozat 1. pontjában rögzítve 2021. január 11. napjának 16 órájától felmentette a felperest a munkavégzés alól az önkormányzati érdek elsődlegessége és a szabályszerűség betartása céljából. A határozat 3. pontja értelmében kötelezte a felperest, hogy a munkavégzés alóli felmentés időtartama alatt az alperes működtetése érdekében az ügyvezetéséhez kizárólagosan kapcsolódó jogosultságokat (jelszavak, kódok, egyéb jogosultságok) átadás-átvételi jegyzőkönyvvel törvényes képviselő ügyvezető-helyettes részére legkésőbb 2021. január 12. nap 12:00 órájáig adja át.

[23] A határozatban rögzítésre került, hogy „város Településüzemeltető Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetője többszöri tulajdonosi határozat és kötelezés ellenére nem készítette elő az önkormányzati cég 2021. évi költségvetés-tervezetét, ezzel hátráltatva város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését elfogadó szándékát, túl azon, hogy a szociális hozzájárulásra vonatkozó fizetési könnyítés engedélyezése felveti az önkormányzati költségvetésből finanszírozott gazdálkodási adatok teljeskörű átvilágításának szükségességét.”

Az alperes a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozatot az önkormányzat <https://varos.asp.lgov.hu> weboldalán is közzétette.

[24] A felperes a 2021. január 13-án 9:30 órakor kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a 2020. május 29-én név7 (előző ügyvezető) által átadott tárgyi eszköz listán szereplő tételeket hiánytalanul átadta. A jegyzőkönyv tartalmazta, hogy a Eszköz 11 eszközt a polgármester utasítása szerint 2021. január 13-án 16:00 óráig kell átadni. A felperes az átadás-átvételi jegyzőkönyvre megjegyzésképpen ráírta, hogy: „Ezen utasításra vonatkozó álláspontomat a későbbiek során közölni fogom.” A felperes a laptopot 2021. január 22. napján adta át.

[25] Az alperes a munkavégzés alóli felmentés 2021. január 14-19-ig terjedő időszakára négy munkanap szabadságot írt ki a felperes részére.

[26] Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2021. január 19-én kelt 15/2021. (I. 19.) számú rendkívüli polgármesteri határozattal azonnali hatályú felmondással megszüntette. Az indokolás szerint a munkaviszony megszüntetésére azért került sor, mert a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségeit jelentős mértékben és szándékosan megszegte, így a munkaviszony fenntartása a munkáltató részéről lehetetlenné vált, az alábbiak miatt:

A felperes 2021. 01.11-én írásbeli figyelmeztetésben részesült a munkaköri kötelezettségeinek súlyos megsértése, valamint azért, mert munkavállalóhoz méltatlan, az alperes és a városi Önkormányzat érdekeit súlyosan sértő magatartást tanúsított. Az írásbeli figyelmeztetés részletes indokolást tartalmazott – amit a munkáltató továbbra is fenntart – és felhívta a felperes figyelmét arra, hogy amennyiben újabb kötelezettségszegést követ el, a munkaviszonya azonnali hatályú felmondással megszüntetésre kerül. Továbbá a 11/2021. (I. 11.) rendkívüli polgármesteri határozat 2021.01.11. napjával felmentette a felperest a munkavégzés alól és kötelezte 2021.01.12-ig az ügyvezetéshez kapcsolódó jogosultságok átadására, azonban a felhívásnak 2021.01.18-ig sem tett eleget, mivel semmit nem adott át, sem iratokat, sem a munkafadatai ellátáshoz adott laptopot.

Emellett az azonnali hatályú felmondást megalapozó további kötelezettségszegésként értékelte az alperes, hogy a felperes 2020. szeptember 25-én ügyvédi tanácsadásra irányuló megbízási szerződést kötött név8 egyéni ügyvéddel, noha arra nem volt felhatalmazása, az alperes 2020-as üzleti tervébe ilyen kiadás nem került betervezésre. Az eljárás ellentétes a közpénzek hatékony és rendeltetésszerű felhasználásával, mivel a felperesnek tudomása volt arról, hogy az önkormányzatnak tartós megbízási szerződése van ügyvédi feladatok ellátására másik ügyvédi irodával, amely kiterjed az önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló gazdasági társaságok jogi képviselőjére és tanácsadásra is. A megbízást a felperes a munkáltatójával nem közölte és mivel nem készítette el a 2021. üzleti tervet, ezért ebből sem tudhatta meg a munkáltató, hogy ilyen kötelezettséget vállalt, figyelemmel arra is, hogy az ügyvédi szerződést 2021. május 31-ig kötötte.

Továbbá a felperes szándékosan és jelentős mértékben megszegte lényeges munkajogi kötelezettségét azáltal is, hogy saját maga számára 2020. november 17. napján jelentős, 480.000 forint összegű munkabérelőleget adott. Ezen jutásra a felperesnek sem jogosultsága, sem felhatalmazása nem volt, mivel az önkormányzati tulajdonban lévő társaság ügyvezetője felett a munkáltatói jogot a tulajdonos önkormányzat nevében a polgármester gyakorolja. Ezen túlmenően felrótta a felperesnek, hogy cafetéria jutatást (16.100 forint értékű EDENRED utalványt) állapított meg a maga számára, holott a 66/2020. (V. 14.) számú rendkívüli polgármesteri határozat 2. pontja kifejezetten akként rendelkezik, hogy a megállapított béren és külön képviselő testületi határozattal megállapított költségtérítésen kívül egyéb juttatás nem illeti meg.

Az alperes az Mt. 6. §-ára utalással hangsúlyozta, hogy a felperes ezen magatartásai nem felelnek meg a munkavállalótól elvárható jóhiszemű és tisztességes, valamint a szükséges bizalomnak megfelelő magatartás követelményeinek, figyelemmel arra is, hogy a munkaszerződésben kifejezetten hangsúlyozásra került, hogy a felperest magas felelősséggel és elvárások mellett, nagyfokú bizalmat feltételező vezető állású munkavállalónak nevezte ki a munkáltatója.

Az alperes rögzítette, hogy a felperes magatartása miatt teljeskörű átvilágítást kellett elrendelni azonnali hatállyal a közérdeket szolgáló alperesi működés biztosítása érdekében, valamint azt, hogy a polgármester a folyamatos kötelezettségszegéséről 2021. január 13. napján szerzett tudomást, míg az irat-, eszköz-, információ átadásával 2021. január 12. napjától van folyamatos kötelezettségszegésben a felperes.

[27] Az alperes az azonnali hatályú felmondást 2021. január 18-án tértivevénnnyel adta postára a felperes részére, aki azt 2021. január 21-én a postaládájában találta meg. Az alperes irodavezetője 2021. január 21-én a felperes részére elküldte a 15/2021. (I. 19.) számú rendkívüli polgármesteri határozat alapján készült dokumentumokat és kérte, hogy azokat a felperes írja alá és mindegyikből egy példányt juttasson vissza.

[28] A „város Ma” önkormányzati közéleti lap 2021. februári, 2. évfolyam 1. számában az önkormányzati hírek között „Változások a Nonprofitnál” címmel az alábbi újságcikk jelent meg:

„Az önkormányzat 2021. január 19-vel törvényes képviselői ügyvezetőt bízta meg a városi Településüzemeltető Nonprofit Kft. vezetésével. Felpereslnak, a településüzemeltetés korábbi ügyvezetőjének tevékenysége nagymértékben akadályozta és hátráltatta város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését, egyben a Nonprofit költségvetésének elkészítése is veszélybe került. Az önkormányzatunk elrendelte a településüzemeltető szakszerű működésének átvilágítását...” . A cikk a városi Önkormányzat által üzemeltetett <https://varoshu> weboldalon is megjelent.

[29] A felperes 2021. február 25-től 2021. augusztus 15-ig keresőképtelen volt.

[30] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak. Döntését az Mt. 8. § (3) bekezdésére, 52. § (1) bekezdés d) pontjára, 56. § (1) és (2) bekezdésére, 209. § (4) bekezdésére, 96. § (3) bekezdés b) pontjára, 134. § (1) bekezdés a) pontjára alapította az írásbeli figyelmeztetés jogszerűsége körében.

[31] Az írásbeli figyelmeztetésben az első indokként meghatározott, a rendkívüli polgármesteri határozatok által az alperes 2021. évi üzleti tervének elkészítésére megszabott határidők elmulasztása tekintetében megállapította, hogy a felperest nem terhelte mulasztás. A 115/2020. (XI. 27.) számú rendkívüli polgármesteri határozat ugyanis a 2021. évi üzleti terv koncepciójában a költségvetés meghatározott sarokszámokkal való megtervezésére aznapi határidőt állapított meg, amely eleve teljesíthetetlen volt. A 116/2020. (XI. 27.) számú és a 118/2020. (XI. 27.) számú rendkívüli polgármesteri határozatok a tervszámok módosítása kapcsán ugyancsak december 1-jei határidőt írtak elő, így a négynapos határidőből két nap hétvégére esett és a felperes a polgármester tanúvallomása szerint 1-3 nap alatt kapta meg a határozatokat, ezért a határidő szintén nem volt tartható a felperes részéről. Ugyanakkor a felperes ennek ellenére 2020. december 1-jei határidővel elkészítette és az érintetteknek megküldte az alperes 2021. évi üzleti terv koncepcióját, amelyet a képviselő-testület sem a december 7-i, sem a december 16-i ülésén nem tárgyalta.

[32] Rögzítette, hogy a pénzügyi bizottság 2020. december 15-én az alperes üzleti tervének elkészítésére vonatkozó határidőként 2021. január 15. napját javasolta, ezzel szemben a 175/2020. (XII. 17.) számú rendkívüli polgármesteri határozat 2021. január 7-i határidőt állapított meg, amely ugyancsak teljesíthetetlen határidőnek minősült. Nem nyert bizonyítást az, hogy a polgármester a költségvetés mielőbbi elkészítését azért kérte, mert az önkormányzat jelentős állami támogatástól esett el és a felperesnek tudnia kellett, hogy az általa vezetett szervezet léte is veszélybe került. Általában ugyanis november végére alakult ki egy koncepció a polgármester tanúvallomása szerint, decemberre egy átdolgozott koncepció, míg január-februárban a költségvetés „faragása” történt. Az alperes indokolatlanul nem vette figyelembe azt, hogy a 2021. január 7-i határidő az év végi szabadságolások miatt sem volt tartható, valamint a felperes 2020. december 18-30. között keresőképtelen volt, így mulasztás emiatt sem terhelte a határidő be nem tartása miatt. Ugyancsak az év végi szabadságolások miatt a felperes helyettesítésének megszervezésére is alaptalannak találta az alperes hivatkozását. Hangsúlyozta, hogy a felperes jelezte azt, hogy az eredeti határidőhöz képest egy nappal korábban el tudja készíteni az üzleti tervet, csak az előrehozott határidőt nem tudta tartani. A felperes intézkedéseket tett az üzleti terv elkészítése érdekében, ezt igazolta az adó- és pénzügyi iroda részére 2020. december 17-én írt e-mailje is.

[33] Ez utóbbi e-mail kapcsán megállapította, hogy az alperes az írásbeli figyelmeztetésben megalapozatlanul a felperes terhére rőtt, hogy jogosulatlan határidőt szabott a polgármesteri hivatali dolgozóknak, azonban az adó- és pénzügyi irodavezető részére írt e-mailben határidő megjelölés nem szerepel az üzleti terv elkészítéséhez szükséges információk egyeztetésével kapcsolatban.

[34] Megállapította továbbá, hogy a felperes vezető állású munkavállalóként az Mt. 209. § (4) bekezdése alapján – figyelemmel az Mt. 96. § (3) bekezdésére és 134. § (1) bekezdés a) pontjára – túlóradíjra nem tarthatott igényt az üzleti terv elkészítésével összefüggésben végzett munkája ellenértékeként, bár ilyen jelzést tett a polgármester felé 2021. január 6-án kelt e-mailjében. Ugyanakkor ezen munkajogi rendelkezés jelzése és különösen az előző évi szabadságra való utalás részéről nem minősült kötelezettségszegésnek, szemben az írásbeli figyelmeztetésben írtakkal. Mindezek okán megállapította, hogy az írásbeli figyelmeztetés fentebb részletezett első indoka nem volt valós és okszerű.

[35] Az írásbeli figyelmeztetés második indokát úgy értékelte, hogy az – szemben a felperes hivatkozásával – az MK 95. számú állásfoglalás II. pontja értelmében megfelelt a világos indokolás törvényi követelményének. Egyértelműen tartalmazta ugyanis a munkáltatói intézkedés azt, hogy az alperes a felperes azon magatartását kifogásolta, hogy 2020. december 7-én a képviselő-testületi ülést követően nagy nyilvánosság előtt tett kijelentéseivel nem az elvárt bizalomnak megfelelő, az ügyvezetőhöz méltatlan magatartást tanúsított, valamint a munkáltató jóhírnevét sértette meg. Mindezeket összefoglaló indoknak tekintette, amelyet az alperes a perben részletesen kifejtett. Ez alapján igazoltnak találta az alperes azon hivatkozását, hogy a képviselő-testületi tagoknak, a polgármesternek és a jegyzőnek átadott 2020. december 7-i levélben a felperes minősíthetetlen hangnemben írt a polgármesterről és a munkáltató jóhírnevét sértette meg azzal, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló polgármesterrel szemben bűncselekmények elkövetésének gyanúját vetette fel. Ez a magatartás ellentétes volt az Mt. 8. § (3) bekezdésében, az 52. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakkal, és úgy foglalt állást, hogy az megalapozta az írásbeli figyelmeztetés jogszerűségét.

[36] Utalt az irányadó bírói gyakorlatra (BH1995. 610.), miszerint több indok megjelölése esetén akkor is helye van az intézkedés jogszerűsége megállapításának, ha nem mindegyik indok bizonyult valóznak, de a bizonyított indok a munkáltatói intézkedés jogszerű indokául szolgál, ezért az írásbeli figyelmeztetés jogellenességének megállapítása és hatályon kívül helyezése iránti kereseti kérelmet elutasította. Megjegyezte, hogy az alperes az írásbeli figyelmeztetésben kizárólag jövőbeni, meg nem hozott intézkedésre utalt, ezért a kétszeres értékelés tilalma miatt jogellenesség értelemszerűen nem állhatott fenn.

[37] Az Mt. 55. § (5) bekezdése alapján megalapozatlannak találta a munkavégzés alóli mentesítésre vonatkozó intézkedés jogellenessége körében előterjesztett kereseti kérelmet. Hangsúlyozta, hogy a munkáltató ezen intézkedése a felperes által elkövetett kötelezettségszegés körülményeinek kivizsgálására irányult, és nem teszi jogellenessé az intézkedést az, amennyiben a vizsgálat során utóbb bebizonyosodik, hogy a munkavállaló a megjelölt kötelezettségszegést nem követte el. Megállapította, hogy ugyancsak nem eredményezi az intézkedés jogellenességét, hogy az alperes nem 30 napos határidőt állapított meg a mentesítés időtartamaként. Az intézkedésnek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénybe (továbbiakban: Info tv.) való

ütközés miatti jogellenességét arra tekintettel nem vizsgálta, hogy az eljárást az Mt. 55. § (5) bekezdése szempontjából jogszerűnek értékelte.

[38] Az azonnali hatályú felmondás jogszerűségének vizsgálata körében döntését az Mt. 8. § (1) bekezdésére, 24. § (1) és (2) bekezdésére, 64. § (1) és (2) bekezdésére, 78. § (1) és (2) bekezdésére, 208. § (1) bekezdésére és 210. § (1) bekezdés b) pontjára alapította.

[39] Az azonnali hatályú felmondás közlése körében a felperes által becsatolt boríték alapján megállapította, hogy az alperes postai úton, tértivevényesen adta fel az okiratot 2021. január 18-án és a felperes saját nyilatkozata alapján megállapította, hogy azt 2021. január 21-én vette kézhez. A felperes előadására figyelemmel alaptalannak találta azt a hivatkozást, hogy az Mt. 24. § (1) és (2) bekezdése alapján a jognyilatkozat nem tekinthető szabályszerűen kézbesítettnek és emiatt érvénytelen lenne, ezért az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét érdemben vizsgálta.

[40] Alaptalannak találta az alperes hivatkozását arra nézve, hogy a felperes vezető állású munkavállalói minőségére figyelemmel a jogviszony megszüntetését nem kellett indokolni, mivel azt az alperes azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Nem fogadta el a felperes érvelését sem a körben, hogy az azonnali hatályú felmondás nem felelne meg a világos indokolás követelményének. Az egységes bírói gyakorlatra utalva azt hangsúlyozta, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolása szerinti minősítés a bíróságot nem köti, az intézkedés jogszerűségének vizsgálata arra terjed ki, hogy a munkáltató döntésében felhozott magatartás megfelel-e a törvényi rendelkezéseknek.

[41] Megállapította, hogy az üzleti terv elkészítésére megadott határidő elmulasztására vonatkozó indok a kétszeres értékelés tilalmába ütközött, ezért az nem minősülhetett jogszerűnek (Mfv.II.10.073/2021/4.). Rögzítette, hogy mivel a munkavégzés alóli mentesítése megfelelt a jogszabálynak, így az alperes jogszerűen határozhatott meg a felperes részére az ügyvezetői jogosultságok átadására vonatkozó kötelezettséget. Ugyanakkor az alperes megalapozatlanul állította, hogy 2021. január 18-ig a felperes „egyáltalán semmit nem adott át”, mivel a 2021. január 13-án kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a felperes a tárgyi eszköz listán szereplő tételeket hiánytalanul átadta, kivéve az alperes tulajdonát képező laptopot. A munkavégzés alóli felmentés a laptop átadására vonatkozó határidőt nem tartalmazott, az ott előírt 2021. január 12-i határidő a jelszavak, kódok, ügyvezetői tevékenységhez tartozó egyéb jogosultságok átadására vonatkozott. Ellenben a – helyesen – 2021. január 13-án kelt átadási jegyzőkönyvben egyértelműen szerepelt az a polgármesteri utasítás, hogy a felperes a laptopot – helyesen – 2021. január 13-a 16:00-ig köteles átadni, aminek a felperes nem vitatottan nem tett eleget, a laptopot csak 2021. január 22-én adta át. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes az alperesi utasítással ellentétesen járt el, így a laptop átadásának elmulasztásával a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan megszegte, amely megalapozza az azonnali hatályú felmondást.

[42] Az azonnali hatályú felmondás második indokával kapcsolatosan úgy foglalt állást, hogy a felperes által 2020. szeptember 25-től 2021. május 31-ig határozott időre név8 ügyvéddel kötött megbízási szerződés - a havi 90.000 forint megbízási díjjal számolva - 1.000.000 forint alatti kötelezettségvállalásnak minősült. A 207/2020. (VI. 26.) számú képviselő-testületi határozat 1. pontja alapján a képviselő-testület jóváhagyta azt, hogy az új működési rend kialakítása kapcsán szükséges kiadások fedezetére 2.500.000 forint áll rendelkezésre az alperesnél, amely felett az ügyvezető saját hatáskörben rendelkezhetett. név polgármester tanúkénti vallomása során ezt megerősítve úgy nyilatkozott, hogy az 1.000.000 forintot meghaladó kötelezettségvállaláshoz volt szükség a képviselő-testület külön döntésére. név3 az említett képviselő-testületi határozatra utalva szintén megerősítette, hogy a felperes ügyvezetőként jogosult volt a megjelölt összeg felhasználásáról rendelkezni. Mindezek alapján nem találta alaposnak név tanú azon – saját előadásával is ellentétes – nyilatkozatát, hogy az elfogadott képviselő-testületi határozat nem jelenti azt, hogy a felperes önállóan ügyvédi irodát megbízhatott. Ezért megállapította, hogy annak ellenére, hogy az önkormányzat állandó ügyvédi megbízási szerződéssel rendelkezett egy gödöllői ügyvédi irodával, az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a felperes a lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megszegte az ügyvédi megbízási szerződés megkötésével, ezért ezt az indokot jogellenesnek találta.

[43] A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sza tv.) 69. § (1) bekezdése, 70. § (6) bekezdés a) pontja, (9) bekezdés a) pontja alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes jogosulatlanul utalt a maga részére munkabérelőleget, mivel ahhoz a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyét nem kérte. A felperes azon állítását, hogy szóban engedélyt kért a munkabérelőleg kifizetésére, sem név, sem név3 tanúvallomása nem támasztotta alá, ahogy azt sem, hogy az előleg kifizetéséről a munkáltató már 2020. december 11-én tudomással bírt a 2020. évi kifizetésekről szóló nyilvántartás megküldésével.

[44] Jogszerű indoknak találta azt a hivatkozást is, hogy a felperes jogosulatlanul állapított meg a maga részére EDENRED utalványt. A felperest a 66/2020. (V. 14.) számú rendkívüli polgármesteri határozat alapján egyéb béren kívüli juttatás nem illette meg. Függetlenül attól, hogy az adózás szempontjából az utalvány milyen juttatásnak minősült, az említett polgármesteri határozat értelmében a felperes képviselő-testületi hozzájárulás nélkül nem állapíthatott meg a saját maga részére összehatártól függetlenül semmilyen juttatást. Ezzel ellentétes eljárása a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos és jelentős mértékű megszegésének minősült. Az alperesi társaság átvilágításának szükségességével kapcsolatosan tett megjegyzés azonnali hatályú felmondási indoknak nem minősült, így azt érdemben nem vizsgálta.

[45] A Kúria Mfv.I.10.439/2017. számú ügyben hozott ítéletére utalva hangsúlyozta, hogy az azonnali hatályú felmondás 1., 3. és 4. indokaiban foglaltak az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerinti munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos, jelentős mértékű megszegésének minősültek, ezért az alperesi intézkedést jogszerűnek találta.

[46] Az Mt. 7. § (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélés tilalmába ütköző alperesi joggyakorlás kapcsán megállapította, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére ezen állítását bizonyítani nem tudta. név polgármester és név3 jegyző tanúként előadták, hogy a felperes megszegte a belső szabályokat, az államháztartási törvényt és hiányzott részéről az együttműködés. A jogviszony megszüntetését nem a polgármesterrel való személyes konfliktus váltotta ki. Ugyanakkor a bírói gyakorlatra (Mfv.I.10.120/2016/5.) utalással hangsúlyozta, hogy az azonnali hatályú felmondás megalapozottságát alátámaszthatja a korábbi írásbeli figyelmeztetésbe foglalt jogszerű indok. A munkaviszony jogszerű megszüntetése miatt elutasította a jogellenesség jogkövetkezményeként előterjesztett elmaradt jövedelem iránti kereseti kérelmet.

[47] Arra figyelemmel, hogy az alperes postai úton közölt azonnali hatályú felmondását a felperes 2021. január 21-én vette át, megállapította, hogy a felperes munkaviszonya ezen a napon szűnt meg. Emiatt kötelezte az alperest az Mt. 80. § (2) bekezdésében meghatározott munkáltatói igazolásoknak a munkaviszony megszüntetésének helyes időpontjával történő kiadására. Az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja alapján a munkaviszony megszüntetésének időpontjáig, azaz két munkanapra kötelezte az alperest az általa összecszerülésében nem vitatott 60.000 forint elmaradt munkabér megfizetésére.

[48] Az Mt. 122. § (1) és (4) bekezdése, valamint 125. §-a alapján megalapozottnak találta a felperes kereseti kérelmét négy nap szabadságmegváltás kifizetése kapcsán. Az alperes ugyanis a munkavégzés alóli felmentés idejére a szabadságot jogszerűen nem adhatta ki, azt a szabadság kezdete előtt általa sem vitatottan 15 nappal korábban nem közölte.

[49] Az Mt. 9. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 2:42 – 2:54. §-a, 2:42. § (1) – (3) bekezdése, 2:43. § a) és d) pontja, 2:45. § (2) bekezdése, 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontja, 2:52. § (1) – (3) alapján bírálta el a felperesnek a munkavégzés alóli mentesítéssel és az önkormányzati lapban megjelent újságcikkkel kapcsolatosan a jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértése miatt előterjesztett objektív szankciók alkalmazása és sérelemdíj iránti igényét. Mindenekelőtt rögzítette, hogy a felperes felett a munkáltatói jogkört a képviselő-testület, illetve a polgármester gyakorolta, ezért általuk a munkaviszonnyal összefüggésben tett intézkedések miatt a munkáltatóval szemben indított munkaügyi perben az igényt érvényesíthetőnek találta és azt érdemben vizsgálta.

[50] Az írásbeli figyelmeztetés első indoka körében kifejtettek alapján megállapította, hogy a munkavégzés alóli felmentésről szóló 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozat valótlan tényként állította azt, hogy a felperes „többszöri tulajdonosi határozat és kötelezés ellenére nem készítette elő az önkormányzati cég 2021. évi költségvetés-tervezetét, ezzel hátráltatva város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetést elfogadó szándékát”. A Kúria Mfv.VIII.10.062/2022/7. számú ítéletéből azt emelte ki, hogy az adott esetben annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperes nem csupán a jogviszony megszüntetésének tényét kommunikálta, hanem értékelte a felperes szakmai munkáját is, amely objektíve alkalmas arra, hogy a munkájáról, szakmai tevékenységéről negatív értékítélet alakuljon ki. Az alperes a munkavégzés alóli felmentésről

szóló intézkedést rendkívüli polgármesteri határozatba foglaltan hozta meg, ami az önkormányzat honlapján bárki számára megismerhetővé vált. A valótlan indok a felperes szakmai hitelességét hátrányosan befolyásolta, a településüzemeltetés működése iránti elkötelezettségét vonta kétségbe. Mindezzel az alperes megsértette a felperesnek a jóhírnévhez való személyiségi jogát, ezért a jogsértés megtörténtét megállapította, és a felperes kereseti kérelmével egyezően megfelelő elégtétel adására kötelezte az alperest a <https://varos.asp.lgov.hu> weboldalon közlemény közzétételével, rögzítve annak előírt tartalmát is.

[51] Ugyanakkor nem találta alaposnak a jóhírnév sérelmére alapított azon kereseti kérelmet a munkavégzés alóli felmentésről szóló intézkedés kapcsán, hogy „a szociális hozzájárulásra vonatkozó fizetési könnyítés engedélyezése felveti az önkormányzati költségvetésből finanszírozott gazdálkodási adatok teljeskörű átvilágításának szükségességét”, mivel ezzel az alperes nem tény, hanem véleményt közölt. Emiatt hiányzott a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerinti, a jóhírnév megsértésének törvényi feltétele. Ugyanezt állapította meg a „város Ma” elnevezésű önkormányzati közéleti lap 2021. februári számának 12. oldalán az önkormányzati hírek rovatában megjelent „Változások a Nonprofitnál” című, felperesre vonatkozó újságcikkkel kapcsolatban állított jóhírnév sértéssel összefüggésben. Ekörben is úgy foglalt állást, hogy az újságcikk nem tény, hanem véleményt közölt azzal, hogy „Felpereslnak, a településüzemeltetés korábbi ügyvezetőjének tevékenysége nagymértékben akadályozta és hátráltatta város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését, egyben a nonprofit költségvetésének elkészítése is veszélybe került”. Ez utóbbi két hivatkozás kapcsán a személyiségi jogsértéssel összefüggő kereseti kérelmeket elutasította. Rögzítette, hogy az egészségsértésre alapított sérelemdíj iránti kereset körében a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, annak bizonyítása, hogy a felperes keresőképtelensége a munkaviszonnyal összefüggött, orvosszakértői kérdésnek minősült és a felperes ilyen indítványt nem terjesztett elő. A megállapított jogsértés esetében annak súlyára tekintettel 200.000 forint sérelemdíjat talált arányosnak, mivel egy közlemény esetében állt fenn a jogsértő jelleg, a jogsértésre egy alkalommal került sor.

A felperes fellebbezése

[52] A felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja alapján. A bizonyítás eredményének okszerűtlensége miatt a meglévő bizonyítékok felülmérlegelésével az alperes teljes kereset szerinti marasztalását kérte.

[53] Az írásbeli figyelmeztetéssel kapcsolatos ítéleti megállapítások körében azt hangsúlyozta, hogy az alperes az írásbeli figyelmeztetésben olyan tényállást írt le, ami a szavak általános jelentése alapján úgy értelmezhető, hogy az alperesi cégre vonatkozó, a társaságot elítélő, bántó, sértő verbális kijelentéseit kifogásolta. Ehhez képest az elsőfokú eljárásban az derült ki, hogy az alperes által vitatott magatartás csak a képviselő-testület és annak munkavégzéséhez kapcsolódó személyi kör (jegyző, felügyelő bizottság) részére átadott, kizárólag a polgármester e minőségében kifejtett tevékenységére vonatkozó, levélbe

foglalt, írásbeli kritikai vélemény. Ez egy teljesen más tényállás az írásbeli figyelmeztetésben rögzítettekhez képest. Hangsúlyozta, hogy az MK 95. számú állásfoglalás alapján az összefoglaló indokolás sem vezethet arra, hogy a munkáltató a kifogásolt munkavállalói magatartásként olyan tényállást rögzítsen az intézkedésében, amely az általa ténylegesen vitatott magatartáshoz képest eltérőt jelenít meg.

[54] Az elsőfokú bíróság teljességgel figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az alperes közpénzből fenntartott önkormányzati társaság és nem magáncég, így nem csak a tulajdonosi döntések végrehajtásáért volt felelős, hanem a vonatkozó nemzetgazdasági és államháztartási jogszabályoknak megfelelő működésért is. A munkaviszonya alatt hatályban volt alapító okirat IV.10. pontja alapján az önkormányzat egyszemélyes gazdasági társasága esetében az egyedüli tag a hatáskörébe tartozó döntés meghozatalát megelőzően köteles volt a vezető tisztségviselők véleményét megismerni. A 2020. december 7-i levelében kizárólag a polgármesternek az alperesi társaság jogszerű működését érintő kifogásolható döntései, intézkedései, eljárásai kapcsán fogalmazott meg kritikai véleményt és azt nem öncélúan tette, hanem azoknak az alperesi társaság jogszerű működését veszélyeztető kihatásaira kívánta felhívni a tulajdonosi jogokat gyakorló képviselő-testület figyelmét. A közlés időpontjában az önkormányzat jogszerű működését illetően különböző állami szervek előtt eljárások voltak egyébként is folyamatban, így ügyvezetői felelőssége körében joga és kötelezettsége is volt a társaság jogszerű működését érintő polgármesteri döntésekkel összefüggésben a képviselő-testület részére szakmai véleményt nyilvánítani. Írásbeli jelzése ezért nem lehetett jogsértő és nem veszélyeztette az alperes gazdasági és szervezeti érdekét, valamint jóhírnevét sem. Az alperes az elsőfokú eljárásban az őt ért állítólagos sérelmek mibenlétére tényelődást és bizonyítékot nem terjesztett elő. Eljárása az alperes érdekében történt, figyelemmel a Ptk. 3:21. § (2) bekezdésére. Levelével legfeljebb a polgármester személyes érdekeit sérthette, ami nem minősült az alperes érdeksérelmének, ugyanakkor mindezt az alperes és az elsőfokú bíróság is összemosta.

[55] A polgármestert, mint közéleti szereplőt e tevékenységével, teljesítményével kapcsolatos véleménynyilvánítás körében magasabb fokú tűrési kötelezettség terheli. A 2020. december 7-i levele a közügyek szabad megvitatása körén kívül álló, a polgármester magán-, vagy családi életét érintő véleménynyilvánítást nem tartalmazott, és nem is lépte túl annak polgári jogi és munkajogi kereteit sem. A levél kizárólag a munkáltató alperesi társaság szervezeti körein belül kapott nyilvánosságot. Az alperes alapító okiratának idézett rendelkezéseire figyelemmel a véleménynyilvánítás akkor sem valósított volna meg kötelezettségszegést, ha arra a nagyobb nyilvánosság előtt kerül sor. Mindezek miatt az elsőfokú bíróság ítéletében megalapozatlanul állapította meg, hogy a 2020. december 7-i levele az írásbeli figyelmeztetés alapos indokául szolgált.

[56] A munkavégzés alóli felmentéssel kapcsolatosan tényállás megállapítása és az azt alátámasztó bizonyítékok hiányában foglalt állást úgy az elsőfokú bíróság, hogy az alperes ezen intézkedése jogszerűnek minősült. Az Mt. 55. § (5) bekezdése alapján a munkavégzés alóli mentesítés nem feltétlen jogosultsága a munkáltatónak, hanem akkor alkalmazható, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek legalább valószínűsítik a munkavállaló által elkövetett kötelezettségszegést és ezért további vizsgálatot tesznek szükségessé. Ennek hiányában a munkavégzés alóli felmentés intézményének alkalmazása jogsértő, ezért az

elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna az intézkedésben felhozott és a jogvita tárgyává tett két indok törvényessége körében annak vizsgálatát, hogy okszerű indokul szolgálhattak-e az intézkedés alkalmazásának. Arra figyelemmel, hogy a mentesítésről szóló határozat meghozatalának időpontjában az üzleti terv elkészítésének elmaradásával kapcsolatos körülményeket az alperes érdemben kivizsgálta és az írásbeli figyelmeztetéssel szankcionálta, az további intézkedés jogszerű alapját nem képezhette. A fizetési könnyítés igénybevétele pedig ugyancsak nem lehetett a mentesítés indoka, mert részéről kötelezettségszegés gyanúja sem merülhetett fel. Az alperes mindösszesen próbált „jogalapot kreálni” érdekeinek megfelelő újabb munkáltatói intézkedésekhez. Mindezek felvetik az alperesi eljárás visszaélésszerűségét, azt, hogy a munkavégzés alóli felmentés tényleges célja távortartása volt az alperes működésétől. Ugyancsak erre mutat az a körülmény, hogy az alperes nem a jogszabályban előírt 30 napos határidőt állapította meg, intézkedésének hatályát véglegesnek tekintette, ezzel megsértette a jogintézmény ideiglenes jellegét.

[57] Hangsúlyozta továbbá, hogy a munkavállaló adatainak jogszerű kezelésére vonatkozóan az Info tv.-ben előírt jogszabályi kötelezettségek a munkáltatót attól függetlenül terhelik, hogy a munkavállalóval szemben alkalmazott intézkedés egyébként munkajogi szempontból jogszerű-e. A munkavégzés alóli felmentésről szóló intézkedést nem címzett munkáltatói jognyilatkozatként, hanem rendkívüli polgármesteri határozatként önkormányzati norma formájában hozta meg az alperes. Munkaviszonnyal összefüggő személyes adata került nyilvánosságra, amivel az Info tv. 4. § (1) – (2) bekezdéseibe, és 26. § (2) bekezdésébe ütköző adatkezelés valósult meg, személyes adatainak védelméhez való jogát az alperes az Mt. 9. § (2) bekezdésébe ütközően korlátozta, így az elsőfokú bíróságnak semmilyen törvényes jogalapja nem volt arra, hogy az alperes e tekintetben is az Mt.-be ütköző intézkedése jogellenességének vizsgálatát mellőzze.

[58] Az azonnali hatályú felmondás szabályszerű közlésével kapcsolatos ítéleti megállapításokat vitatva kiemelte, hogy az azonnali hatályú felmondás közlésének szabályszerűsége az Mt. 24. §-ának rendelkezésein alapuló kérdéskör. A küldemény alperes általi postára adása, illetve az okirat saját nyilatkozata szerinti kézhezvétele az Mt. 24. § (2) bekezdésében előírt feltételek fennállása nélkül nem bizonyítja automatikusan az okirat közlésének szabályszerűségét is. Ennek megítélése során az elsőfokú bíróság teljességgel mellőzte az Mt. 24. § (4) bekezdésének alkalmazását és figyelmen kívül hagyta a sikertelen alperesi bizonyítást, így a tényekből megalapozatlan következtetéseket vont le a közlés szabályszerűségére vonatkozóan. Anélkül állapította meg a postai úton történő közlés általa vitatott szabályszerűségét, hogy azt az alperes által szolgáltatott érdemi bizonyíték alátámasztotta volna, hiszen a birtokában lévő boríték tartalmát az alperes semmilyen módon nem igazolta. Így az azonnali hatályú felmondás az Mt. 24. §-a rendelkezéseinek értelmében nem minősül közöltnek. Jogszerű közlés hiányában a jogszabályba ütköző egyoldalú írásbeli jognyilatkozat az Mt. 15. § (3) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére tekintettel érvénytelen és abból az Mt. 29. § (4) bekezdése alapján jogok és kötelezettségek nem származhatnak, azaz joghatás kiváltására nem alkalmas.

[59] Az azonnali hatályú felmondás indokolása jogszerűségére vonatkozó ítéleti megállapítások megalapozatlansága körében hangsúlyozta, hogy a munkavégzés alóli felmentésről szóló intézkedés érvénytelensége miatt az ügyvezetéshez kapcsolódó

jogosultságok átadására vonatkozó kötelezettségszegés sem állapítható meg. Rámutatott, hogy a 2021. január 13-án kelt átadás-átvételi jegyzőkönyvben szerepelt utalás a laptop 16:00 óráig való átadását előíró polgármesteri utasításra. Az azonnali hatályú felmondás indokolása azonban nem ezen utasítás nemteljesítésére vonatkozott, hanem a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozatra, ami nem tartalmazott a laptopra értelmezhető átadási kötelezettséget. Egyben a január 13-i határidő irreálisnak is minősült, figyelemmel az elsőfokú bíróságnak az üzleti terv elkészítése vonatkozásában tett megállapításaira. Továbbá önmagában a laptop átadásának elmulasztása nem teszi tényyszerűvé azt a felmondási állítást, hogy 2021. január 18-ig „egyáltalán semmit nem adott át”. Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értelmezhetette volna kiterjesztően a felmondásban foglaltakat, tekintettel arra is, hogy az alperestől elvárható volt, hogy a jognyilatkozatait a lehetséges jogkövetkezményekre figyelemmel szabatosan fogalmazza meg.

[60] Kiemelte továbbá, hogy a polgármesternek címzett e-mailben a teljes, 2020. évre vonatkozó kereseti nyilvántartást megküldte, így a munkáltató a munkabérelőleg kifizetéséről tudomást szerzett. A koronavírus helyzetre tekintettel a képviselő-testület feladat- és hatáskörében kizárólagosan eljáró polgármestert, mint a munkáltatói jogkör gyakorlóját kellett tájékoztatnia ezen intézkedéséről. A tájékoztatás megfelelt az Mt. 22. § (1) és (2) bekezdés a) pontjának, valamint 18. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mivel írásban közöltnek minősült és hatályosulásához nem volt jogszabályi feltétel, hogy a tájékoztatás tartalmát a címzett ténylegesen is megismerje. A 2020. december 11-i tudomásszerzésre tekintettel a 2021. január 19-i keltezésű munkáltatói intézkedés az Mt. 78. § (2) bekezdésébe ütközően elkésett. Az elsőfokú bíróság teljességgel mellőzte annak vizsgálatát és értékelését, hogy a munkabérelőleg felvételével jelentős mértékű kötelezettségszegést valósított-e meg, az alperes ezt nem igazolta. Rámutatott, hogy a munkabérelőleg a munkavállalóknak járó jövedelem fizetési ütemezésének olyan módosítását jelenti, amely kapcsán a „megtérülést” az Mt. 161. § (2) bekezdés b) pontja garantálja. A munkáltató intézkedésére azonban nem volt szükség, mert az azonnali hatályú felmondás közlését megelőzően a felvett összeget teljeskörűen visszafizette.

[61] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kiterjesztően értelmezte a 66/2020. (V. 14.) számú rendkívüli polgármesteri határozatban foglaltakat, az ugyanis kifejezetten az adójogi terminológiának minősülő „béren kívüli juttatás” fogalommal határozta meg juttatásainak kereteit, nem pedig általános megfogalmazással zárt ki bármilyen munkabéren felüli egyéb juttatást. Az EDENRED utalvány jogi minősítése egyértelműen meghatározható és megállapítható, hogy az nem tartozik a béren kívüli juttatások körébe. Az elsőfokú bíróságnak nem volt jogalapja arra, hogy a béren kívüli juttatás jogszabályi definíciójának meg nem felelő „tételt” a béren kívüli juttatások körébe tartozónak minősítsen. Ezen túlmenően az utalvány csekély értéke miatt az elsőfokú bíróságnak az is értékelnie kellett volna – figyelemmel az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára – hogy a kötelezettségszegés jelentős mértéke is hiányzott. Az utalvány kifizetése az értékére tekintettel nyilvánvalóan semmilyen negatív következménnyel nem járt az alperesre nézve, ugyanakkor az alperes ekörben tényelődást nem tett, és bizonyításra pedig egyáltalán nem került sor.

[62] Az elsőfokú bíróság a joggal való visszaélés vizsgálata körében a peradatok közül csak egyes kiragadott elemeket értékelt, azokat is csak egyenként, összességükben

történő értékelésüket azonban elmulasztotta. Nem vette figyelembe név és név3 tanúvallomásából azt a körülményt, hogy a polgármester a 2020. december 7-i levél okán kialakult konfliktus személyes érintettje, a jegyző pedig a polgármester közvetlen beosztottja volt, ezért tőlük objektív, elfogulatlan vélemény nem volt elvárható. A teljesíthetetlen utasítássorozat önmagában is rendeltetésellenességet jelent. A joggal való visszaélés megállapításának nem elengedhetetlen feltétele, hogy ahhoz kapcsolódóan személyes ellentét is bizonyításra kerüljön, még akkor sem, ha az önkényes eljárás motivációjaként a személyes ellentétet vélelmezte az elsőfokú bíróság. Továbbá az írásbeli figyelmeztetésben foglalt jogszerű indok a jogviszony megszüntetésének megalapozottságát csak akkor támasztja alá, ha az a kötelezettségszegéshez hasonló. Az alperes azonban az írásbeli figyelmeztetést követően ugyanazt a magatartást szankcionálta az azonnali hatályú felmondásban, amely a kétszeres értékelés tilalmába ütközött. A bizonyítékokból az a következtetés vonható le, hogy az alperes az üzleti terv elkészítése körüli, 2020 novemberi-decemberi történések és a 2020. december 7-i levele kapcsán kialakult konfliktus miatt már 2020 decemberében elhatározta, hogy megszünteti a munkaviszonyát. Emiatt tett meg minden olyan intézkedést, amelyet célszerűnek vélt az eltávolítása érdekében és név3 tanúvallomásából az is megállapítható volt, hogy az alperes már 2020 decemberében perre készült.

[63] Az alperes a betegség miatti keresőképtelensége megszűnte után sem biztosította számára azt, hogy a tőle elvárt „eredményt” megvalósíthassa, mindezek szintén a jogszerűség látszata érdekében kreált indokok fennálltát alapozzák meg. Hangsúlyozottan kiemelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság maga is úgy értékelte a [106] bekezdésben, hogy az üzleti terv határidőre való el nem készítése az azonnali hatályú felmondás tényleges, valódi indoka volt. Ehhez képest következtelen a döntés, hogy a valósnak tekintett, de a felmondási iratban formálisan fel nem tüntetett indokon alapuló munkáltatói intézkedést az elsőfokú bíróság mindenek ellenére jogszerűnek minősítette. Ha az üzleti terv elkészítésére vonatkozó határidő elmulasztása az azonnali hatályú felmondás elsődleges indokaként került értékelésre és a többi indok ehhez képest értelemszerűen súlyában jelentéktelenebb volt, különös gonddal kellett volna vizsgálni, hogy a másodlagos indokok kimerítették-e az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjának feltételeit.

[64] A személyiségi jogsértés körében az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben egyértelműen megállapítható, hogy az alperes vitatott kijelentései nem véleménynek, hanem tényközlésnek minősülnek. Az átvilágításra vonatkozó internetes közlemény kapcsán a tulajdonos az átvilágítást ténylegesen elrendelte. A közleménnyel az alperes valójában az átvilágítás tárgyában meghozott rendkívüli polgármesteri döntés tényét kommunikálta a nyilvánosság felé, amit kötelezettségszegéséhez kötött. A közleményt olvasó a közlésből a szakmai munkájával összefüggésbe hozott, a társaság működésével kapcsolatos problémára utaló tényekre vonatkozó következtetéseket vonhatott le. Ugyanez a megállapítás tehető a „város Ma” című önkormányzati lapban megjelent újságcikkkel kapcsolatban, amelyben az alperes tényként tájékoztatta a nyilvánosságot a kötelezettségszegésről, másrészt az önkormányzati költségvetés elkészítésének hátráltatásáról és a veszélyeztetéséről. Az alperesi tényállítások, a per egyéb adatai és az elsőfokú bíróságnak fellebbezéssel nem támadott megállapításai alapján valótlannak bizonyultak. A kifogásolt közlésekkel az alperes megsértette a jóhírnevét, amelyre tekintettel kereseti kérelme e körben is megalapozottnak minősül.

Az alperes fellebbezése

[65] Az alperes a fellebbezésében a keresetnek részben helyt adó rendelkezésekre vonatkozóan is a kereset elutasítását kérte.

[66] Érvelése szerint a személyiségi jogsértés körében – fenntartva az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatát – a felperesnek nincs keresetösségi joga az alperessel szemben. A polgármesteri határozatot város Önkormányzata adtak ki és a honlap, valamint az újság tekintetében az önkormányzat a fenntartó, ezért az alperessel szemben az igényérvényesítés kizárt. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az önkormányzatnak, különös tekintettel az akkor hatályos járványügyi veszélyhelyzeti szabályokra, kötelessége volt közzétenni a jogszabályi felhatalmazáson alapuló rendeleti határozatokat, ezzel személyiségi jogsértést nem valósíthatott meg. Kiemelte továbbá, hogy a bírói gyakorlat értelmében több felmondási indok megjelölése esetén is helye van az intézkedés jogszerűsége megállapításának, ha nem mindegyik indok bizonyult valónak. Arra figyelemmel, hogy az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése iránti kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította, a felperes személyiségi jogát sem sérthette meg. Álláspontja szerint a közzétett határozat egyébként is jogszerűnek minősült. Mindezek túl hivatkozott arra, hogy a <https://varos.asp.lgov.hu> weboldalt egyebekben nem látogatják a városi lakosok, akik jellemzően a <https://varos.ma.hu> weboldalt keresik fel és azt olvassák.

[67] Fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett azon nyilatkozatát is, hogy a felperes 2021. január 19-én személyesen vette át az azonnali hatályú felmondást, amit bizonyítanak az ugyanazon a napon aláírt munkáltatói igazolások. A felperes az elsőfokú eljárásban csak azt tudta igazolni, hogy 2021. január 21-én átvett valamit, de azt nem, hogy az átvett boríték mit tartalmazott. A munkaviszony megszűnésének napja 2021. január 19-e volt, emiatt alaptalan az elmaradt munkabér iránti igény. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően állította azt is, hogy jogszerűen adta ki a felperes részére a szabadságot a munkavégzés alóli felmentés idejére, amely felmentést az elsőfokú bíróság szintén jogszerűnek talált.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[68] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes fellebbezésében vitatott rendelkezéseinek helybenhagyását kérte. Az alperes keresetösségi jogát az alapozza meg, hogy a polgármester a munkáltató nevében és képviselőtében tette meg a munkáltatói jogkör gyakorlásra irányuló egyedi munkáltatói intézkedését. Ez az alperes saját munkáltatói intézkedéseként minősítendő, amelyért az alperest a Ptk. 6:11. § (1) bekezdés második mondata alapján felelősség terhel, így az intézkedés tartalmáért és közlésének módjáért helytállni tartozik, függetlenül attól, hogy a közlés helyül szolgáló weboldalnak, illetve a helyi újságnak mely személy vagy szervezet a fenntartója. Az alperes állításával szemben az

önkormányzatot a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozat kapcsán nem terhelte közzétételi kötelezettség az Möt. 51. § (2) és (6) bekezdése értelmében. A munkáltatói intézkedés nem minősül sem önkormányzati rendeletnek, sem normatív határozatnak, hanem egyedi munkáltatói döntés. Ekörben az Mt. személyiségi jogok védelmére vonatkozó rendelkezéseinek maradéktalanul érvényesülniük kellett. Nincs jogi, sem logikai összefüggés aközött, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság az írásbeli figyelmeztetést és az azonnali hatályú felmondást jogszerűnek minősítette, az kizárná a munkavégzés alóli felmentő intézkedés jóhírnév sértő minőségét.

[69] 2021. január 19-én és a következő napokban sem került sor személyes találkozóra a peres felek között, amely során részére azonnali hatályú munkáltatói felmondást tartalmazó iratot személyesen adott volna át bárki az alperes részéről. A személyes átadás tényét egyik tanú vallomása sem igazolta; a munkáltatói igazolásokon előgépelte dátumozás szerepelt, azok egyikén bérszámfejtő program által generált 2021. január 21-i időpont jelenik meg. A munkáltatói igazolások átadás-átvétele akkor sem bizonyítaná önmagában az azonnali hatályú felmondás közlésének időpontját, ha az alperes munkáltatói igazolásokra vonatkozó előadása megfelelne a valóságnak. A peres iratokhoz csatolt boríték nem igazolja az azonnali hatályú felmondás közlésének időpontját. A 2021. január 19-én közlés bizonyításának hiányában az elmaradt munkabérre és a munkáltatói igazolások javítására vonatkozó kereseti kérelem megalapozott. A bérjegyzéken valótlannul fizetett szabadságként feltüntetett négy napot az alperes a valóságban nem adta ki szabadságként, megszegve az Mt. 122. § (4) bekezdését. A munkavégzés alóli felmentés idejére azért sem számolhatott volna az alperes fizetett szabadságot, mert a távollétet nem lehet egyszerre két különböző jogcímen nyilvántartani.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[70] A felperes fellebbezése túlnyomó részben, az alperes fellebbezése egészében megalapozatlan.

[71] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetéseivel, a bizonyítékok értékelésével a másodfokú bíróság nagyjából egyetértett, a jóhírnév sértés körében hozott döntése kivételével. A fellebbezések kapcsán az alábbiakra mutat rá a másodfokú bíróság.

[72] A felperes fellebbezésében kifogásoltakkal ellentétben az írásbeli figyelmeztetés indoka világosnak minősül. A felperes felett a munkaszerződés értelmében a munkáltatói jogkört a képviselő-testület és a polgármester megosztva gyakorolta. Ezért önmagában az a körülmény, hogy a munkáltatót elítélő, bántó, sértő megjegyzésekre vonatkozó indok szerepel az írásbeli figyelmeztetésben, nem jelenti azt, hogy a tényekhez képest eltérő magatartás értékelésére került sor.

[73] A felperes a 2020. december 7-i levelében megfogalmazott, az alperesi társaság működését érintő döntésekkel, intézkedésekkel, a polgármester eljárásaival kapcsolatosan megfogalmazott kritikája körében azt állította, hogy a levelében leírtak nem lépték túl az őt munkavállalóként megillető véleménynyilvánítási jog jogszerű kereteit. A munkaviszony sajátos jellegéből fakad (tartós, aszimmetrikus, bizalmi viszony), hogy az Mt. 9. § (2) bekezdése alapján a munkavállaló személyiségi joga szigorú feltételek mellett korlátozható.

[74] A perbeli esetben értékelendő körülmény, hogy az alperes a városi Önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló gazdasági társaság, így a tulajdonosi jogokat az önkormányzat nevében a képviselő-testület gyakorolja. A felperes munkaviszonyban állt az alperessel és ügyvezetői felelőssége körében nem vitatottan joga és kötelezettsége volt az alperesi társaság jogszerű működéséhez kapcsolódóan a polgármesteri döntésekkel összefüggésben a képviselő-testület részére szakmai véleményt nyilvánítani. Ennek korlátját az Mt. 8. § (3) bekezdése szabályozza, eszerint a munkavállaló véleménynyilvánításhoz való jogát a munkáltató jó hírnevét, jogos gazdasági és szervezeti érdekeit sértő vagy veszélyeztető módon nem gyakorolhatja. Annak meghatározása érdekében, hogy hol és hogyan teremthető meg e két versengő érdek (azaz a munkavállaló véleménynyilvánítási szabadsága és a munkáltató jóhírnévhez fűződő joga) közötti tisztességes egyensúly, az Emberi Jogok Európai Bírósága által a Herbai kontra Magyarország ügyben (no.11608/15, 2020. február 5.) kifejtett szempontrendszer, az ott rögzített teszt szolgál iránymutatásként.

[75] A felperes 2020. december 7-i levelében nem csak a polgármester vezetői stílusát („parancs-értettem”), hanem az alperes szakmai működéséhez kapcsolódóan a döntéselőkészítést, a felmerült átszervezés indokoltságát is kifogásolta. Felvetette a polgármester felelősségét az álláspontja szerint helytelennek minősülő döntések meghozatala kapcsán, ezzel összefüggésben fegyelmi vizsgálat megindítását javasolta a polgármesterrel szemben. Ezen túlmenően a polgármester tisztségéről való „lemondatását”, a képviselő-testület feloszlátását, egyben „a KEHI, az ÁSZ, közbeszerzési hatóság, rendőrség, IM, illetve a sajtó” felé történő jelzések szükségességét vetette fel, és ily módon kívánta arra buzdítani a képviselő-testületet, hogy ne csak az események külső szemlélői, hanem a folyamatok irányítói legyenek. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy mindezekkel a felperes túllépte a véleménynyilvánításnak a munkaviszonyon belül a munkavállaló számára biztosított kereteit. A felperes konkrétan a polgármester eljárásait kifogásolta és büntetőeljárással, fegyelmi eljárás kilátásba helyezésével kívánta presszionálni a képviselő-testületi tagokat, a jegyzőt és az önkormányzatnál dolgozókat a polgármesterrel szembeni fellépésre, a levél megszólításában ugyanis a képviselő-testület, a jegyző, és a „kedves kollégák” megjelölés szerepel. Ezért nem volt helytálló a felperes hivatkozása, hogy csak a képviselő-testület és a jegyző körében élt a munkaviszonyát érintő jelzéssel. Ezen túlmenően a levélben a felperes arra is felszólította a címzetteket, de mindazon személyeket is, akik a település érdekeit tartják szem előtt és amiatt aggódnak, hogy anonim módon a konkrétan megjelölt e-mail címre jelentsék be az általuk tapasztaltakat, fogalmazzanak meg véleményt ahhoz, hogy az általa felsorolt eljárásokhoz megfelelő adatok, információk gyűljenek össze.

[76] A felperes magatartásának értékelése során jelentősége van annak, hogy a felperesnek a munkaviszony keretében a munkáltató által alárendelten kellett munkaköri feladatait teljesítenie, azonban ennek a hierarchikus rendszernek a sajátosságait figyelmen

kívül hagyta és fogalmazta meg részben a munkavégzését érintő kifogásokat. A felperes kifejezetten felszólítással élt arra nézve, hogy aki törvénysértést, rendellenességet tapasztal, az jelzéssel éljen a polgármester tevékenységét illetően, holott az érintett személy vele szemben munkáltatói jogkör gyakorlására, ennek részeként munkavégzése irányítására, ellenőrzésére volt jogosult. A munkaviszony esetében a munkáltatói utasítás megtagadásának részletesen rögzített szabályrendszere van, az Mt. 54. §-ában rögzítettek biztosítják az ekörben való törvényes eljárást. A felperes eljárása az Mt. említett kógens szabályainak nem felelt meg.

[77] Mindezek alapján a 2020. december 7-i levelében fogalmazottak értékelésével az elsőfokú bíróság nem mosta össze a polgármester személyes érdeksérelmét az alperesi társaság érdeksérelmével. A polgármester közéleti szereplői minősége és az ezzel járó magasabb fokú tűrés kötelezettség sem jelenti azt, hogy a felperes olyan tartalmú kritikai véleményt fogalmazzon meg a működésével, tevékenységével összefüggésben, amely a munkaviszonyban nem megengedhető és túllépi a véleménynyilvánítási jog által biztosított kereteket.

[78] Ezért az elsőfokú bíróság az írásbeli figyelmeztetés fenti indokát helytállóan értékelte, ezt meghaladóan a fellebbezések nem érintették a figyelmeztetést érintően hozott döntés jogszerűségét.

[79] Az elsőfokú ítéletben és a fellebbezésben megjelöltekkel szemben a felperes munkavégzés alóli mentesítésével összefüggésben mindenekelőtt annyi pontosítást tesz a másodfokú bíróság, hogy az Mt. 55. § (5) bekezdését 2023. január 1-jei hatállyal iktatta be az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIV. törvény 116. § (5) bekezdése. A perbeli intézkedés meghozatalakor az Mt. 55. § (2) bekezdése szabályozta – a későbbivel azonos tartalommal – ezt a jogintézményt. E szerint a munkáltató a munkavállaló által elkövetett kötelezettségszegés körülményeink kivizsgálása miatt indokolt, a vizsgálat lefolytatásához szükséges, de legfeljebb 30 napos időtartamra mentesítheti a munkavállalót rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól.

[80] Az alperes a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozattal mentesítette a felperest a határozat meghozatalának napjától a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettség alól – anélkül, hogy a felmentés konkrét időtartamát megjelölte volna – az önkormányzati érdek elsődlegességének érdekében és a szabályszerűség betartása céljából. Az intézkedés szükségességét az alperes egyrészt az alperesi költségvetés tervezet előkészítésének elmaradásával, másrészt azzal indokolta, hogy a szociális hozzájárulásra vonatkozó fizetési könnyítés engedélyezése miatt az önkormányzati költségvetésből finanszírozott alperesi gazdasági társaság megfelelő gazdálkodása is kérdésessé vált. Az alperes ezzel egyértelműen megjelölte, hogy álláspontja szerint szükségessé vált a gazdálkodási adatok teljeskörű átvilágítása. Mindezek azt támasztják alá, hogy az alperes a tudomására jutott felperesi magatartással összefüggésben célzott vizsgálat elrendelését tervezte és a felperes nem vitatta, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója ezt követően 2021. január 12-én el is rendelte a vizsgálatot.

[81] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) perbeli időszakban hatályos 198. § (1) bekezdése az adózó adóhatósághoz benyújtott kérelmének teljesítését az adóhatóság mérlegelési jogkörébe vonta és nem automatikus volt a kedvezmény igénybevételének lehetősége. Alapvető kritériumként szerepel az Art. 198. § (1) bekezdésében a kérelem benyújtásával szemben, hogy arra – az adózó által a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolt – fizetési nehézség fennállásakor kerüljön sor. Mindezekből következően a kérelem benyújtását jogszerűen értékelhette úgy a munkáltatói jogkör gyakorlója, hogy az alperes gazdálkodásával összefüggésben vizsgálat elrendelését tartja szükségesnek az alperes szabályszerű gazdálkodásáért felelős első számú vezető, azaz az ügyvezetői munkakört betöltő felperessel szemben. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, az a körülmény, hogy a munkavállaló kötelezettségszegésével kapcsolatos gyanú esetlegesen nem minősül alaposnak, illetve az, hogy a mentesítés időtartamát az intézkedés nem tartalmazza, nem teszi jogellenessé és rendeltetésétől eltérő joggyakorlássá az Mt. 55. § (2) bekezdésében szabályozott alperesi eljárást figyelemmel arra is, hogy a mentesítés a törvényben előírt időtartamot nem haladta meg.

[82] A munkavégzés alóli mentesítés körében önmagában az a körülmény, hogy az alperes nevében a munkáltatói jogkör gyakorlója rendkívüli polgármesteri határozatban döntött a munkáltatói intézkedésről, és emiatt a felperes álláspontja szerint az az Info tv.-be ütközött, személyes adatainak nyilvánosságra hozatalával a mentesítésre vonatkozó intézkedés megalapozottságát nem érinti. Ettől elkülönül az a kérdéskör, hogy a mentesítés ideje alatt is köteles tiszteletben tartani a munkáltató a munkavállaló személyiségi jogait és az adott helyzetben felmerülhet a munkavállaló jóhírnévhez való jogának sérelme. A felperes erre nézve külön kereseti kérelmet terjesztett elő, amit a személyiségi jogsértéshez kapcsolódóan kellett a bíróságoknak elbírálniuk.

[83] Az azonnali hatályú felmondás szabályszerű közlésével kapcsolatosan helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az azonnali hatályú felmondást tértivevényes küldeményként postai bélyegzővel ellátott borítékban adta fel az alperes. A felperes maga állította azt, hogy az okiratot 2021. január 21-én átvette és csatolta az elsőfokú eljárás során az említett borítékot. A felperes nem állította azt, hogy ezt meghaladóan további postai küldemény érkezett részére az alperestől. Önmagában annak a körülménynek, hogy az okirat keltezésének dátuma 2021. január 19. napja volt, a kézbesítés megtörténte kapcsán nincs jelentősége. A jognyilatkozat hatályosulása körében azt kellett figyelembe venni, hogy az Mt. 24. § (1) bekezdése értelmében az írásbeli jognyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a címzettnek, vagy az átvételre jogosult más személynek átadják. Az átadás a címzett részéről átvételt jelent, amely fizikai értelemben valósul meg. Ez azt jelenti, ha a címzett birtokába kerül az írásbeli jognyilatkozat, a közlés feltételei is megvalósultak. Azzal, hogy a felperes bejelentett lakcímén a postaládájába elhelyezésre került, ezáltal a felperes számára megismerhetővé vált az azonnali hatályú felmondás. Ennek okán a munkaviszonyt megszüntető okirat közöltnek tekintendő, függetlenül attól, hogy a borítékot nem közvetlenül a postástól a tértivevény aláírásával vette át a felperes.

[84] Az Mt. 24. § (2) és (3) bekezdései azokat az esetköröket szabályozzák, amikor a kézbesítés valamilyen akadályba ütközik, de az ott megjelölt feltételek teljesülésével a közlés szabályszerűnek minősül. A perbeli esetben azonban a kézbesítés megtörténte nem volt vitatott. Mindezek alapján a felperes által megjelölt jogszabályhelyek nem bírnak relevanciával és az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozata alapján helytállóan állapította meg, hogy az azonnali hatályú felmondás közlésre került a felperessel és joghatás kiváltására alkalmas volt. Az érvénytelenség fellebbezésben hivatkozott jogkövetkezményei emiatt nem voltak alkalmazhatóak.

[85] A felperes fellebbezésében kifogásoltakkal szemben az azonnali hatályú felmondás első indokával kapcsolatban helyesen foglalt állást úgy az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a laptop átadásának elmulasztásával kötelezettségszegést követett el. A felmondás első indokai között szerepel a munkafeladatok ellátásához adott Eszköz személyi számítógép leadásának hiánya, nem teszi valótlanná az indokot, hogy abban utalás történt a 11/2021. (I. 11.) számú rendkívüli polgármesteri határozatban megfogalmazottakra és az ott előírt kötelezettségekre. Nem kötelező kelléke ugyanis az indokolásnak, hogy az események teljes láncolatát részletezze, a felperes terhére megállapítható kötelezettségszegést a laptop átadásának hiányával kapcsolatosan azonban egyértelműen tartalmazza. A 2021. január 13-i, a jelszavak, jogosultságok átadására vonatkozó átadás-átvételi jegyzőkönyvben kifejezetten rögzítésre került a laptop leadására vonatkozó, a munkáltató által előírt határidő, így arról a felperes tudomást szerzett. Azt a felperes a jegyzőkönyvből kitűnően nem kívánta teljesíteni, ahhoz megjegyzést fűzött, így részéről a szándékos kötelezettségszegés egyértelműen fennállt. Mindezek okán kiterjesztő értelmezést nem végzett az elsőfokú bíróság. Arra figyelemmel, hogy egyetlen ingóság átadására vonatkozott az aznapi teljesítési határidő és a felperes lakóhelye, valamint a munkavégzés helye azonos településen található, a felperes álláspontjával szemben a megadott határidő nem minősült irreálisnak.

[86] Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás 3. indokában rögzített felperesi kötelezettségszegéseket is. A felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy a munkabérelőleg kifizetéséről a munkáltatói jogkör gyakorlójával előzetesen egyeztetett és az engedélyt ehhez az intézkedéshez megkapta. A munkáltatói jogkört gyakorló polgármester cáfolta a felperes hivatkozásait és azokat a rendelkezésre álló bizonyítékok sem támasztották alá. Nem vitatottan az alperes nevében eljáró polgármester felszólította a felperest, hogy a 2020. évi kereseti adatokat küldje meg a képviselő-testület részére. A felperes által adott tájékoztatás azonban nem a kifejezetten a munkabérelőleg folyósításáról való értesítést jelentette és az nem igazolta a felperes eljárásának jogszerűségét, illetve a munkáltató hozzájárulását. A felperes által a fellebbezésében megjelölt, az Mt. 22. §-ában az alaki kötöttségekre vonatkozó szabályozás nem a munkáltatói jogkör gyakorlójának tudomásszerzésére vonatkoztatható esetköröket szabályozza. Az a munkaviszonnyal kapcsolatosan joghatás kiváltására alkalmas jognyilatkozatok megtételére vonatkozó rendelkezésekről szól. A felperes által megküldött adatszolgáltatás ilyenként nem értékelhető és a táblázatból egyébként sem derül ki az az információ, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója engedélyt adott a munkabérelőleg kifizetésére. Ezért a munkáltatói jogkör gyakorlójának tudomásszerzése a munkabérelőleg kifizetésével kapcsolatban a felperes által hivatkozott időpontra nézve nem nyert igazolást, az Mt. 78. § (2) bekezdése szerinti szubjektív határidő megtartottnak minősül.

[87] A felperes munkabérét megállapító 66/2020. (V. 14.) számú rendkívüli polgármesteri határozat 2. pontja egyértelműen azt rögzítette, hogy a felperes az alapbérén felül egyéb béren kívüli juttatásra nem jogosult. Mindez azt jelenti, hogy kategorikusan kizárt a munkabéren felüli további juttatás egyéb megállapodás hiányában. A felperes így az EDENRED utalvány kifizetésével a munkaszerződésében rögzítetteket, a munkabérére vonatkozó rendelkezéseket megszegte. Az utalvány a felperes munkaviszonyát érintő javadalmazás vonatkozásában béren kívüli juttatásnak minősül akkor is, ha az az Szja tv.-ben a cafetéria juttatásoktól elkülönülő jogi minősítéssel szerepel. A felperes esetében minden, a bérezés körébe tartozó valamennyi juttatásról és annak fizetési ütemezéséről a munkáltatói jogkör gyakorlója volt jogosult dönteni. Ezzel szemben a felperes az alapbérének esedékességét megelőző kifizetését (munkabérelőlegként), valamint alapbérén felüli juttatás kifizetését engedélyezte saját hatáskörben eljárva saját maga részére. A felperes a munkabér kifizetésének átütemezését és az alperesi bérmaradvány kifizetését jogszerűen csak azon munkavállalóknak rendelhette el, akik fölött munkáltatói jogkört gyakorolt, értelemszerűen saját maga esetében ez kizárt volt.

[88] A felperes azzal, hogy a munkabérével kapcsolatos rendelkezéseket megszegte, mindenképpen a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét szegte meg és az jelentős mértékűnek minősül. Az Mt. 78. § (1) bekezdésében meghatározott, jelentős mértékűre vonatkozó jogszabályi kitétel ugyanis a kötelezettségszegésre és nem a munkavállaló által okozott kár nagyságrendjére vonatkozik a töretlen a bírói gyakorlat értelmében (BH2013. 253.). Ezért nem volt relevanciája annak, hogy a felperes milyen mértékű kárt okozott, illetve az utalvány értéke csekély volt-e.

[89] A felperes esetében a munkaviszony megszüntetésére nem visszaélészerű joggyakorlás eredményeként került sor. Az azonnali hatályú felmondásban megjelölt indokok közül azok, amelyek valós indoknak minősültek, nem a 2020. december 7-i levéllel „indult eseményekkel” állnak összefüggésben és az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy összességükben bizonyítottan olyan jellegű kötelezettségszegést jelentettek, amelyek az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételnek megfeleltek, ezáltal az azonnali hatályú felmondás jogszerűnek minősült. A lényeges kötelezettség vétkes, jelentős mértékű megszegésére alapított indokokra figyelemmel a felperesi munkaviszony fenntartása nem volt elvárható az alperestől. Emiatt nem is értékelhető úgy a perbeli alperesi intézkedés, hogy a felperes „eltávolításának” tényleges indoka a bizonyított kötelezettségszegések ellenére a felperes által hivatkozott indok volt.

[90] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a munkaviszony megszűnésének időpontja 2021. január 21. napja volt, amikor is közöltnek minősült az azonnali hatályú felmondás. Erre figyelemmel a felperest 2021. január 19. és 21. napja között két munkanapra járó díjazás megillette. Az alperes a felperest 2021. január 11-től a munkavégzési és a rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól felmentette, a távollét jogcímét ily módon határozta meg. Ugyanarra az időszakra szabadság kiadására utóbb már

nem volt jogosult az alperes, ezért a négy nap szabadság megváltása iránti kereseti kérelem is megalapozott volt.

[91] A felperest ért személyiségi jogsértéssel összefüggésben hozott elsőfokú ítéleti rendelkezést mindkét fél fellebbezése érintette. Megalapozatlanul kifogásolta az alperes a keresetösségi jog hiányát a perbeli esetben. Az Mt. 20. § (1) bekezdése kimondja, hogy a munkáltató képviselőjében jognyilatkozatok tételére a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult. Ebből nem csak az következik, hogy amennyiben az alperes nyilatkozni kíván, azt a munkáltatói jogkör gyakorlója útján teszi meg, hanem az is, hogy főszabály szerint amennyiben a munkáltatói jogkört gyakorló a munkaviszonyt érintő nyilatkozatot tesz, azt a munkáltató nyilatkozatának kell tekinteni. Ebben önmagában az sem jelent eltérést, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója egy munkáltató szervezetén kívüli személy, figyelemmel arra, hogy az alperesi gazdasági társaság 100 %-os önkormányzati tulajdonban álló szervezet. Emellett az érvényesülő bírói gyakorlat értelmében amennyiben a jogi személy tagja, alkalmazottja, képviselője a jogi személy tevékenységi körében eljárva magatartásával más személyhez fűződő jogát megsérti, a jogsértés objektív jogkövetkezményeiért mind a jogsértést ténylegesen elkövető természetes személy, mind a jogi személy felelősséggel tartozik (BH 2004.180., EBH 2010.2126.). Ugyanez érvényesül a sérelemdíj, mint szubjektív szankció kapcsán.

[92] Az Mt. 9. § (1) bekezdésének a Ptk. szabályaira hivatkozásából egyértelmű, hogy az igény érvényesítése során az Mt. és a Ptk. szabályait együtt kell alkalmazni. A sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni. Ez perbeli esetben a munkajogi kártérítési szabályok alkalmazását jelenti, mely a már hivatkozott Mt. 20. § (1) bekezdése, és az Mt. 166. § rendelkezéseinek alkalmazását hozza magával, mely ugyancsak az alperesi munkáltató helytállási kötelezettségét alapozza meg. Az Mt. 285. § (1) bekezdéséből következően, ha a személyiségi jog megsértésére alapított igény munkaviszonyból ered, érvényesítésére a munkaügyi perekben eljáró bíróság előtt kerülhet sor.

[93] Önmagában a munkaviszony jogellenes megszüntetése a személyiségi jogok megsértésére alapított igényt nem alapozza meg, ehhez valamilyen többlet tényállási elem szükséges. Jogszerű felmondásnál, illetve munkáltatói intézkedésnél, ha az indok nyilvánosságra kerül és jóhírnevet sért, megalapozhatja a sérelemdíj iránti követelést. Iránymutató az 1/2013. (VI. 17.) PK vélemény is, amely szerint a személyiségi jog megsértésétől ugyancsak meg kell különböztetni az ennek szintjét el nem érő, szubjektív érzéseken alapuló érdeksérelmeket. Az előbbiekből kitűnően a munkáltató által közölt jogellenes jognyilatkozattal önmagában még nem valósul meg a személyiségi jogsérelem, a jogellenes intézkedés önmagában nem jelenti a jóhírnév sérelmét, ezért sérelemdíjra nem ad alapot. Ha azonban a személyiségi jogsértés a jogellenes intézkedéssel összefüggésben fennáll, a sérelemdíj objektív alapon alanyi jogként jár, legfeljebb az összege lehet vitatható.

[94] Az alperes az írásbeli figyelmeztetés jogszerűsége okán állította a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogsértés törvényi feltételei meglétének hiányát, ugyanakkor az írásbeli figyelmeztetés több indokot is tartalmazott. Ezek közül arra az indokra nézve, hogy az előírt költségvetési dokumentumok nem készültek el, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperest a rendkívüli polgármesteri határozatokkal a 2021. évi alperesi üzleti terv elkészítésére megállapított határidő tekintetében mulasztás nem terhelte. Az elsőfokú bíróság e körben kifejtett jogi indokolását a felek fellebbezésükben nem érintették. Ebből következően helytálló az elsőfokú bíróság ítéletében tett azon megállapítás is, hogy valótlan az a tényközlés a munkavégzés alóli mentesítésre vonatkozó okiratban, hogy a felperes nem készítette elő az önkormányzati cég 2021. évi költségvetéstervezetét és ezzel hátráltatta város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó, költségvetést elfogadó szándékát. Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy ennek közzétételével az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, indokolásával a másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett. Az önkormányzati weboldalon való megjelenítéssel a közlemény, ezáltal a valótlan tényközlés bárki számára elérhetővé vált és a jogsértés tényét nem érinti, hogy a helyi lakosok melyik weboldalt tartják „népszerűbbnek” és keresik fel gyakrabban.

[95] A felperes ugyanakkor helytállóan állította azt, hogy a „város Ma” elnevezésű önkormányzati közéleti lap 2021. februári számának 12. oldalán az önkormányzati hírek rovatban megjelent „Változások a Nonprofitnál” című újságcikkben jóhírnevét az alperes ugyancsak megsértette azzal a közleménnyel, hogy „Felpereslnak, a településüzemeltetés korábbi ügyvezetőjének tevékenysége nagymértékben akadályozta és hátráltatta város Önkormányzatának 2021. évre vonatkozó költségvetését, egyben a Nonprofit költségvetésének elkészítése is veszélybe került”. Az önkormányzati weboldalon, illetve az önkormányzati közéleti lapban megjelent közlemények gyakorlatilag azonos tartalommal bírtak és a felperes felróhatóságát állították valótlanul a költségvetés elkészítésének késedelme kapcsán. Mindezek okán a „város Ma” elnevezésű önkormányzati lapban megjelent újságcikk valótlan tényállítást tartalmaz és az a felperesre nézve alkalmas arra, hogy a társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. A jóhírnév megsértése valótlan tényállításon alapuló esetének a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint nem tényállási eleme a nagy nyilvánosság előtt megtett állítás. Az elbírálás szempontja nem a sértett érzékenysége, hanem a közfelfogás és a hírnévrontás megvalósulásához nem volt szükség arra, hogy a hátrányos eredmény, a sértett társadalmi megítélésének negatív változása ténylegesen be is következék, elég, ha arra objektíve alkalmas a hírnévrontó valótlan közlés.

[96] A felperes ugyanakkor ezt meghaladóan megalapozatlanul állította a munkavégzés alóli mentesítésre vonatkozó okirat közzététele kapcsán a valótlan tényközlés miatt a jóhírneve megsértését. A Ptk. 2:45. §-a értelmében a jóhírnév megsértését a más személyre vonatkozó, és az e személyt sértő, valótlan tényállítás, híresztelés vagy való tény hamis színben történő feltüntetése valósítja meg. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a mentesítésről szóló intézkedésben rögzített megállapítás, miszerint „a szociális hozzájárulásra vonatkozó fizetési könnyítés engedélyezése felveti az önkormányzati költségvetésből finanszírozott gazdálkodási adatok teljeskörű átvilágításának szükségességét” és annak közzététele jóhírnév sértést nem eredményezett az alperes részéről. Nem vitatottan a felperes fizetési könnyítés iránti kérelmet nyújtott be az adóhatósághoz a szociális hozzájárulás megfizetése körében, ez való ténynek minősül. Az a közlés, hogy a munkáltató azt az álláspontot alakította ki, hogy megfontolja egy gazdálkodással kapcsolatos vizsgálat

lefolytatását, való tény hamis színben való feltüntetését nem eredményezi. Ezáltal a közlemény nem sértő a felperesre, objektíve nem alkalmas arra, hogy a felperes hátrányos társadalmi megítélését váltsa ki. Ezen túl a másodfokú bíróság arra is rámutat, hogy személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés is csak akkor minősül jogsértésnek, ha közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, az érintett személy hátrányos társadalmi megítélését kiváltsa (BH2010. 291.). Önmagában a valótlan tényállítás sajtó-helyreigazításra ad alapot, de nem alapoz meg személyiségi jogvédelmet, ha a valótlan tényállítás nem sértő (BDT2019. 4062.).

[97] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására - tekintettel egy összegben határozza meg. A felperes részére a személyiségi jogsértés miatt járó sérelemdíj összegének meghatározása során értékelni kellett azt, hogy vezető tisztségviselő volt az önkormányzat tulajdonában álló cégnél, emiatt a településen ismert személynek minősült és a valótlan tartalmú közleményekkel széles körben tudomást szerzett a település lakossága a költségvetés tervezésével kapcsolatos anomáliákról. Emiatt a felperes a nagyközség lakói és a kollégái előtt magyarázkodásra szorulhatott szakmai hozzáértését illetően, de ezt meghaladóan konkrét, jelentősebb hátrányt (keresőképtelenségével való okozati összefüggés, szakmai előmenetel elnehezülése) nem bizonyított. Az alperes nevében eljárva a munkáltatói jogkör gyakorlója felróhatóan járt el, amikor a személyi kérdésben hozott munkáltatói intézkedést ilyen tartalommal közzétette, és e körben a közlemények valótlan tartalmának és nem annak volt jelentősége, hogy a covidjárvány miatt a munkáltatói jogkör gyakorlóját közzétételi kötelezettség terhelte-e vagy sem. Az alperes két közleménnyel sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, azok egyikét a település életét érintő önkormányzati változásként a nyomtatott sajtóban is közzétette, illetve online felületen mindkét közleményt szerepeltette. Mindezek miatt a másodfokú bíróság a felperes jóhírnevét ért sérelem kompenzálására és szankcionálására a javára megítélt sérelemdíj összegét 400.000 forintra felemelte és a kereseti kérelem szerinti megfelelő elégtétel adására kötelezte a „város Ma” önkormányzati közéleti lapban megjelent közlemény kapcsán. E körben a korábban kifejtettekkel egyezően arra utal a másodfokú bíróság, hogy értelemszerűen a munkáltató nevében a munkáltatói jogkör gyakorlója tud jognyilatkozatot tenni az elégtételhez kapcsolódóan.

[98] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta a személyiségi jogsértéshez fűződő marasztalások körében, ami érintette a pernyertesség-pervesztesség arányát is, az 83%-17%-ra módosult a felperesre terhesebben. Emiatt a felperes által fizetendő perköltség összegét is leszállította a másodfokú bíróság, egyebekben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Záró rendelkezések

[99] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperesé kisebb részben. Erre figyelemmel kötelezte a másodfokú bíróság az alperest a felperesnek kizárólag az eredményes fellebbezést érintő részre járó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelt összegben megállapított perköltségének viselésére a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján. A mérlegelés során azt értékelte, hogy a személyiségi jogsértés körében kifejtett fellebbezés bonyolult, összetett jogi érvelést nem tartalmazott, terjedelme a fellebbezésen belül egy oldal volt, így annak elkészítésére fordított időtatemként egy munkaóra felszámítását tartotta indokoltnak a másodfokú bíróság és a megbízási szerződésben kikötött összeggel vette azt figyelembe.

[100] A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán, míg az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentességére figyelemmel a le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

[101] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2023. december 5.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró